

N a r o d o w y B a n k P o l s k i

NBP

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO**

NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2007 r.

**INFORMACJA DODATKOWA
DANE OGÓLNE**

Warszawa, marzec 2008 r.

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT DZIAŁANIA I ORGANY NBP	3
1.2.	WSPÓLPRACA NBP Z MIĘDZYNARODOWYMI INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI	5
1.3.	SPOSÓB ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM W NBP	6
1.4.	OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	9
1.4.1.	<i>Podstawa prawna prowadzenia ksiąg rachunkowych NBP</i>	<i>9</i>
1.4.2.	<i>Podstawowe zasady rachunkowości NBP</i>	<i>9</i>
1.4.3.	<i>Zasady ujmowania i wyceny składników sprawozdania finansowego NBP</i>	<i>12</i>
1.4.4.	<i>Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym</i>	<i>24</i>
1.5.	BIEGŁY REWIDENT I SPOSÓB JEGO WYBORU	26
1.6.	INFORMACJE O SPRAWOZDANIU FINANSOWYM NBP ZA 2006 ROK	26
2.	INFORMACJE OGÓLNE	27
2.1.	SYSTEM RACHUNKOWOŚCI W NBP	27
2.2.	ZMIANY PREZENTACYJNE W ZESTAWIENIU POZYCJI POZABILANSOWYCH NBP W ROKU OBROTOWYM 2007	28
2.3.	ZMIANY W POZYCJACH BILANSU NBP	29
2.4.	ZMIANY W POZYCJACH RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT NBP	41
2.5.	ZMIANY W POZYCJACH POZABILANSOWYCH NBP	48
2.5.1.	<i>Pozycje pozabilansowe.....</i>	<i>48</i>
2.5.2.	<i>Pozostałe pozycje w ewidencji pozabilansowej</i>	<i>49</i>

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna, przedmiot działania i organy NBP

Zgodnie z art. 227 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Narodowy Bank Polski, zwany dalej „NBP”, jest centralnym bankiem państwa, któremu przysługuje wyłączne prawo emisji pieniądza oraz ustalania i realizowania polityki pieniężnej, odpowiadającym za wartość polskiego pieniądza.

NBP posiada osobowość prawną i nie podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorstw państwowych. NBP prowadzi działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, a jego siedzibą jest Warszawa. Rolę, funkcje oraz zadania NBP określają:

- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o NBP”,
- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.),
- regulacje europejskie (Traktat Akcesyjny, Traktat o Ustanowieniu Unii Europejskiej, Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego).

Podstawowym celem działalności NBP jest utrzymanie stabilnego poziomu cen, przy jednoczesnym wspieraniu polityki gospodarczej Rządu, o ile nie ogranicza to podstawowego celu NBP. Do zadań NBP należy także:

- organizowanie rozliczeń pieniężnych;
- prowadzenie gospodarki rezerwami dewizowymi;
- prowadzenie działalności dewizowej w granicach określonych ustawami;
- prowadzenie bankowej obsługi budżetu państwa;
- regulowanie płynności banków oraz ich refinansowanie;
- kształtowanie warunków niezbędnych dla rozwoju systemu bankowego;
- opracowywanie statystyki pieniężnej i bankowej, bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej;
- wykonywanie innych zadań określonych ustawami.

Zgodnie z Konstytucją RP oraz ustawą o NBP, organami NBP są:

- 1) Prezes Narodowego Banku Polskiego,
- 2) Rada Polityki Pieniężnej,
- 3) Zarząd Narodowego Banku Polskiego.

Skład osobowy organów NBP:

1) Prezes NBP

Sławomir Stanisław Skrzypek – powołany na wniosek Prezydenta RP przez Sejm RP w dniu 10 stycznia 2007 r. na okres 6 lat (Prezes objął obowiązki w dniu 11 stycznia 2007 r., po złożeniu przysięgi wymaganej przepisem art. 9 ust. 2 ustawy o NBP);

2) Rada Polityki Pieniężnej, zwana dalej „RPP”, w składzie 10-cio osobowym:

Przewodniczący RPP, Prezes NBP:

Sławomir Stanisław Skrzypek – powołany na wniosek Prezydenta RP przez Sejm RP w dniu 10 stycznia 2007 r. na okres 6 lat (Prezes objął obowiązki w dniu 11 stycznia 2007 r., po złożeniu przysięgi wymaganej przepisem art. 9 ust. 2 ustawy o NBP)

Członkowie RPP, powołani na sześcioletnią, nieodnawialną kadencję:

Jan Czekaj	powołany przez Sejm z dniem 09.01.2004
Dariusz Filar	powołany przez Prezydenta RP z dniem 18.02.2004
Stanisław Nieckarz	powołany przez Sejm z dniem 07.02.2004
Marian Noga	powołany przez Senat z dniem 23.01.2004
Stanisław Owsiak	powołany przez Senat z dniem 23.01.2004
Mirosław Pietrewicz	powołany przez Sejm z dniem 09.01.2004
Andrzej Sławiński	powołany przez Prezydenta RP z dniem 18.02.2004
Halina Wasilewska–Trenkner	powołana przez Senat z dniem 23.01.2004
Andrzej Wojtyna	powołany przez Prezydenta RP z dniem 18.02.2004

3) Zarząd NBP:

Prezes NBP, Przewodniczący Zarządu

Sławomir Stanisław Skrzypek – powołany na wniosek Prezydenta RP przez Sejm RP w dniu 10 stycznia 2007 r. na okres 6 lat (Prezes objął obowiązki w dniu 11 stycznia 2007 r., po złożeniu przysięgi wymaganej przepisem art. 9 ust. 2 ustawy o NBP)

Pierwszy Zastępca Prezesa NBP

Piotr Wiesiołek powołany przez Prezydenta RP z dniem 06.03.2008

Członkowie Zarządu NBP:

Zbigniew Hockuba	powołany przez Prezydenta RP z dniem 02.11.2007
Paweł Samecki	powołany przez Prezydenta RP z dniem 13.12.2004
Jakub Skiba	powołany przez Prezydenta RP z dniem 02.11.2007
Zdzisław Sokal	powołany przez Prezydenta RP z dniem 13.03.2007
Jerzy Stopyra	powołany przez Prezydenta RP z dniem 25.03.2004
Anna Trzecińska	powołana przez Prezydenta RP z dniem 02.06.2005

W dniu 10 stycznia 2007 r. zakończyła się kadencja Prezesa NBP, Przewodniczącego Rady Polityki Pieniężnej oraz Zarządu NBP Pana Leszka Balcerowicza.

Prezydent RP odwołał członków Zarządu:

- Tomasz Pasikowskiego - z dniem 15 lutego 2007 r.,
- Józefa Sobotę - z dniem 02 listopada 2007 r.,
- Jerzego Pruskiego - z dniem 19 lutego 2008 r.,
- Krzysztofa Rybińskiego - z dniem 19 lutego 2008 r.

1.2. Współpraca NBP z międzynarodowymi instytucjami finansowymi

Na mocy art. 5 ustawy o NBP, NBP może być członkiem międzynarodowych instytucji finansowych i bankowych oraz pokrywać ze środków własnych wydatki związane z członkostwem w tych instytucjach. Ponadto, zgodnie z art. 11, ust. 3 ustawy o NBP, Prezes NBP reprezentuje interesy Rzeczypospolitej Polskiej w międzynarodowych instytucjach bankowych oraz, o ile Rada Ministrów nie postanowi inaczej, w międzynarodowych instytucjach finansowych. Współpraca NBP z międzynarodowymi instytucjami finansowymi i bankowymi jest związana zarówno z realizacją zadań, wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej (udział w pracach w ramach Europejskiego Systemu Banków Centralnych), jak też z członkostwem Polski w innych organizacjach i instytucjach gospodarczych i finansowych.

Do instytucji międzynarodowych, z którymi obecnie współpracuje NBP, należą w szczególności:

- 1) Europejski Bank Centralny,
- 2) Bank Rozrachunków Międzynarodowych w Bazylei,
- 3) Międzynarodowy Fundusz Walutowy,
- 4) Grupa Banku Światowego,
- 5) Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju,
- 6) Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju,
- 7) Międzynarodowy Bank Współpracy Gospodarczej.

1.3. Sposób zarządzania ryzykiem finansowym w NBP

W celu ograniczenia i eliminowania ryzyka finansowego w NBP funkcjonuje **Zintegrowany System Zarządzania Ryzykiem (SZR)**. Zadania realizowane w ramach SZR obejmują:

- bieżące identyfikowanie oraz analizowanie występujących rodzajów ryzyka,
- pomiar poziomu ryzyka,
- dobór i stosowanie mechanizmów ograniczających ryzyko,
- monitorowanie i bieżące kontrolowanie skuteczności zastosowanych mechanizmów ograniczających ryzyko,
- bieżące i okresowe informowanie o wynikach zarządzania ryzykiem.

Głównymi rodzajami ryzyka finansowego, związanego z działalnością NBP są: ryzyko kredytowe, ryzyko kursowe, ryzyko stopy procentowej i ryzyko płynności.

W odniesieniu do aktywności na rynkach zagranicznych Zarząd NBP podejmuje szereg działań ograniczających ryzyko, a mianowicie w zakresie:

- a) **ryzyka kredytowego**: określa minimalne wymagania, które muszą być spełnione przez zagranicznych kontrahentów, z którymi NBP zawiera transakcje, w tym warunki dotyczące przyznawania, anulowania, zmiany oraz kontroli limitów indywidualnych i dopuszcza inwestowanie wyłącznie w papiery wartościowe emitowane przez podmioty o najwyższej wiarygodności;
- b) **ryzyka kursowego**: corocznie ustala strukturę walutową rezerw dewizowych, wraz z dopuszczalnym przedziałem wahań w celu zabezpieczenia przed utratą wartości rezerw w wyniku zmian kursów walut oraz w celu zapewnienia efektywności zarządzania.

Niezależnie od powyższego, przed ryzykiem zmian kursu złotego do walut obcych oraz złota zabezpieczał NBP rachunek rewaluacyjny, odpowiednio rachunek rewaluacyjny walut obcych oraz rachunek rewaluacyjny złota. Rachunek rewaluacyjny walut obcych uległ całkowitemu rozwiązaniu w marcu 2007 r.

Dodatkowo NBP, zgodnie z art. 65 ustawy o NBP, może zabezpieczać się przed tym ryzykiem, tworząc w ciężar kosztów rezerwę na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych. Zasady jej tworzenia i rozwiązywania określiła RPP w uchwale nr 9/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r.¹ Uchwała ta precyzuje zasady wyznaczania wymaganego poziomu rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych. Ocena ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych, wykorzystywana przy oszacowaniu kwoty rezerwy, dokonywana jest w oparciu o metodykę wartości zagrożonej (Value at Risk). Określa ona oczekiwaną stratę z tytułu zmian kursu złotego do podstawowych walut obcych w strukturze walutowej rezerw, która w warunkach normalnych, z założonym prawdopodobieństwem nie powinna zostać przekroczona w przyjętym horyzoncie czasowym. Wartość zagrożona szacowana jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym. Z uwagi na osiągnięty w 2007 r. ujemny wynik finansowy rezerwa nie została utworzona.

c) **ryzyka stopy procentowej**: ustala dopuszczalne przedziały głównego parametru - modified duration, czyli wrażliwości cenowej dłużnych papierów wartościowych na zmiany rentowności instrumentu;

d) **ryzyka płynności**: dopuszcza inwestowanie w instrumenty o najwyższej wiarygodności, denominowane w najbardziej płynnych walutach. Ogranicza prowadzenie transakcji inwestycyjnych do rozwiniętych rynków finansowych oraz stosowanie instrumentów zapewniających niezbędny stopień płynności płatniczej kraju.

W celu zapewnienia skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem finansowym, ryzyka związane z transakcjami zawieranymi przez departamenty operacyjne są monitorowane również przez Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym (DZRF).

Monitorowanie prowadzone na bazie bieżącej dotyczy:

- wykorzystania limitów kredytowych dla transakcji lokacyjnych i wymiany walutowej;
- struktury walutowej;
- przedziałów wahań modified duration;
- wykorzystania limitów dla emitentów papierów wartościowych;

¹ Uchwała ta zastąpiła dotychczasową uchwałę RPP nr 17/2003 w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w Narodowym Banku Polskim.

- poziomów zabezpieczeń w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych,
- składu portfeli inwestycyjnych, tzw. procentowego udziału poszczególnych instrumentów inwestycyjnych w całości rezerw.

Dodatkowo sporządzany jest miesięczny raport pt. „Analiza ryzyka finansowego w zarządzaniu rezerwami walutowymi oraz operacjach polityki pieniężnej” oraz dokument „Informacja dla Zarządu NBP. Zmiany w bilansie oraz rachunku zysków i strat NBP”, przedstawiane Zarządowi NBP oraz Komisji ds. Zarządzania Ryzykiem.

W celu minimalizowania ryzyka NBP na rynku krajowym, kredyty i pożyczki są zabezpieczone:

- a) zastawem na dłużnych papierach wartościowych (kredyt lombardowy),
- b) przeniesieniem na NBP praw własności, wynikających z dłużnych papierów wartościowych (kredyt techniczny, kredyt śróddzienny w euro),
- c) poręczeniami cywilnymi, a w przypadku pożyczek mieszkaniowych - dodatkowo hipoteką (pożyczki pracownicze).

Poziom zabezpieczeń kredytów jest na bieżąco monitorowany przez DZRF (kredyt techniczny, kredyt lombardowy, kredyt śróddzienny w euro). Okresowo natomiast monitorowane jest wykorzystanie i spłata pożyczek pracowniczych.

Od 2006 roku, w ramach współpracy z Wydziałem Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego, prowadzone były prace mające na celu między innymi udoskonalenie metod pomiaru i monitorowania ryzyka finansowego związanego z inwestowaniem rezerw dewizowych. Wdrożenie nowego systemu zarządzania ryzykiem finansowym, wykorzystującego wyniki powyższych prac, jest planowane w kolejnych latach.

W 2007 r. Zarząd NBP przyjął „Długoterminową strategię zarządzania rezerwami dewizowymi Narodowego Banku Polskiego”. Określa ona wizję, misję, wartości, uwarunkowania, cele i działania strategiczne podejmowane przez NBP w latach 2007-2012 w obszarze zarządzania rezerwami dewizowymi. Celem tej strategii jest maksymalizacja dochodowości rezerw walutowych, w ramach akceptowanego poziomu ryzyka finansowego, przy jednoczesnym spełnieniu warunków zapewniających właściwą realizację funkcji rezerw dewizowych. Od 1 stycznia 2008 r. wprowadzono trzy etapowy proces decyzyjny zarządzania rezerwami dewizowymi:

- Strategiczną Alokację Aktywów, o której decyduje Zarząd NBP,

- Taktyczną Alokację Aktywów, która jest ustalana przez Komitet Inwestycyjny Rezerw Dewizowych,
- Aktywne Zarządzanie Portfelem, realizowane przez Departament Operacji Zagranicznych.

1.4. Opis przyjętych zasad rachunkowości

1.4.1. Podstawa prawna prowadzenia ksiąg rachunkowych NBP

Sprawozdanie finansowe NBP zostało sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych, prowadzonych zgodnie z przepisami:

- ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.),
- uchwały nr 16/2003 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie zasad rachunkowości, układu aktywów i pasywów bilansu oraz rachunku zysków i strat Narodowego Banku Polskiego (Dz. Urz. NBP z 2003 r. Nr 22, poz. 38, z późn. zm.), zwanej dalej „uchwałą nr 16/2003”,
- uchwały nr 57/2003 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie sposobu wykonywania zadań z zakresu rachunkowości w Narodowym Banku Polskim, z późniejszymi zmianami, której integralną część stanowi Plan Kont NBP,
- uchwały nr 9/2006 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w Narodowym Banku Polskim (Dz. Urz. NBP z 2006 r. Nr 13, poz. 16).

1.4.2. Podstawowe zasady rachunkowości NBP

Rok obrotowy w NBP trwa od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia. Dniem bilansowym jest dzień 31 grudnia.

Zasada wiernego i rzetelnego obrazu

NBP stosuje zasady rachunkowości w sposób zapewniający rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego, zgodnie z istotą i ekonomicznym znaczeniem zdarzeń gospodarczych.

Zasada kontynuacji działania

Zgodnie z art. 58 ustawy o NBP nie można ogłosić upadłości NBP.

Zasada ostrożności

Wyceny aktywów i pasywów oraz zaliczania przychodów do wyniku finansowego dokonuje się w sposób ostrożny. Zgodnie z tą zasadą, niezrealizowane przychody nie są ujmowane w rachunku zysków i strat jako przychody, lecz wykazywane po stronie pasywów bilansu.

Zasada istotności

W NBP można stosować uproszczony sposób grupowania operacji gospodarczych na kontach, wyceny aktywów i zobowiązań, ujmowania przychodów i kosztów, o ile nie wpływa to negatywnie na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz nie wpływa w istotny sposób na wynik finansowy.

Zasada porównywalności

Zasady rachunkowości stosuje się w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych na kontach, wyceny aktywów, wyceny zobowiązań, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na koniec roku stany aktywów i pasywów ujmuje się w tej samej wysokości w księgach rachunkowych otwartych na następny rok obrotowy.

Zasada memoriału / Podejście ekonomiczne

W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmuje się wszystkie zdarzenia gospodarcze, które wystąpiły w danym roku obrotowym:

- waluty obce i złoto odpowiadające międzynarodowym standardom czystości zakupione lub sprzedane w transakcji bieżącej lub terminowej oraz dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji terminowej, ujmuje się na kontach pozabilansowych od dnia zawarcia umowy do dnia rozliczenia,
- dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji bieżącej oraz środki pieniężne przyjęte lub złożone przez NBP z tytułem zwrotnym, ujmuje się na kontach bilansowych w dniu rozliczenia,
- odsetki, dyskonto i premie od aktywów i zobowiązań oraz instrumentów pozabilansowych zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego, z wyjątkiem odsetek otrzymanych od środków bieżących w walutach

obcych, utrzymywanych przez NBP na rachunkach bieżących w innych bankach, odsetek do zapłaty z tytułu rezerwy obowiązkowej oraz odsetek od aktywów i zobowiązań związanych z gospodarką własną, które zaliczane są do wyniku finansowego w dniu zapłaty.

Zdarzenia następujące po dacie bilansu

W bilansie oraz rachunku zysków i strat uwzględnia się zdarzenia, o których informacje otrzymano po dniu bilansowym, a przed zatwierdzeniem rocznego sprawozdania finansowego, jeżeli mają istotny wpływ na ich treść.

Zasady ujmowania aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów

Aktywa i zobowiązania, przychody i koszty, ujmuje się w księgach rachunkowych, gdy:

- jest prawdopodobne, że wszelkie przyszłe korzyści ekonomiczne wpłyną albo zobowiązania zostaną uregulowane,
- ryzyka lub korzyści, związane ze składnikiem aktywów lub zobowiązań, zostały na NBP przeniesione,
- wartość składnika aktywów lub zobowiązania oraz przychodu lub kosztu może być określona w sposób wiarygodny.

Do wyniku finansowego roku obrotowego zalicza się wszystkie przychody oraz koszty, dotyczące danego roku obrotowego, kierując się regułami:

- nie zaliczania do wyniku finansowego przychodów niezrealizowanych, z wyjątkiem przychodów z tytułu zmniejszenia rachunku rewaluacyjnego,
- zaliczania do wyniku finansowego na dzień bilansowy kosztów niezrealizowanych z wyceny zasobu waluty obcej, zasobu dłużnych papierów wartościowych i zasobu złota;
- ujmowania w aktywach lub pasywach kosztów lub przychodów, dotyczących przyszłych okresów.

Zagadnienia nieuregulowane w przepisach z zakresu rachunkowości, NBP rozwiązuje z uwzględnieniem obowiązujących na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego:

- wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (EBC),
- raportów i decyzji, działającego w strukturze EBC, Komitetu ds. Rachunkowości i Dochodu Pieniężnego (Accounting and Monetary Income Committee - AMICO),

- prac przygotowawczych do wytycznych EBC oraz międzynarodowych standardów rachunkowości,

mając na celu osiągnięcie rzetelności i prawidłowości sprawozdania finansowego.

1.4.3. Zasady ujmowania i wyceny składników sprawozdania finansowego NBP

Złoto odpowiadające międzynarodowym standardom czystości oraz instrumenty finansowe pozabilansowe w złocie ujmuje się w księgach rachunkowych w uncjach i w walucie krajowej. Na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej należności i zobowiązań w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości oraz instrumentów finansowych pozabilansowych w złocie, koryguje się (aktualizuje) do wartości określonej według średniego kosztu zasobu złota, tj. średniego kosztu pozyskania zasobu złota. W wyniku tej aktualizacji (tzw. procesu wyrównywania do średniego kosztu zasobu) obliczane są przychody/koszty (zrealizowane różnice kursowe).

Aktywa i zobowiązania w walutach obcych oraz instrumenty finansowe pozabilansowe w walutach obcych ujmuje się w księgach rachunkowych w walutach obcych i w walucie krajowej. Na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej aktywów i zobowiązań oraz instrumentów pozabilansowych w walutach obcych, koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej tj. średniego kosztu pozyskania zasobu waluty obcej. W wyniku tej aktualizacji (tzw. procesu wyrównywania do średniego kosztu zasobu) obliczane są przychody/koszty (zrealizowane różnice kursowe).

Na koniec każdego miesiąca, w tym na dzień bilansowy, złoto odpowiadające międzynarodowym standardom czystości, instrumenty finansowe pozabilansowe w złocie oraz aktywa i zobowiązania w walutach obcych i instrumenty finansowe pozabilansowe w walutach obcych **wycenia się** według aktualnego kursu średniego NBP.

Koszty niezrealizowane, wynikające z wyceny kursowej dokonywanej w ciągu roku obrotowego, ujmuje się w aktywach bilansu jako różnice z wyceny i wyksięguje się przed dokonaniem następnej wyceny. Koszty niezrealizowane zalicza się w dniu bilansowym do wyniku finansowego. Nie wyksięguje się kosztów niezrealizowanych zaliczonych do wyniku finansowego na dzień bilansowy poprzedniego roku obrotowego.

Przychody niezrealizowane, wynikające z wyceny kursowej dokonanej w ciągu roku obrotowego, ujmuje się jako różnice z wyceny w pasywach bilansu i wyksięguje się przed dokonaniem następnej wyceny. Przychody niezrealizowane, wykazuje się w dniu bilansowym

w pasywach bilansu jako różnice z wyceny. Wysięgowuje się je przed dokonaniem kolejnej wyceny po dniu bilansowym.

Przychody i koszty, wynikające z transakcji dłużnymi papierami wartościowymi o tym samym kodzie, zalicza się do wyniku finansowego w dniu rozliczenia transakcji, w kwocie równej różnicy między wartością uzyskaną ze sprzedaży a wartością ustaloną według średniego kosztu zasobu tych papierów, ustalonego na koniec bieżącego dnia operacyjnego. Średni koszt zasobu dłużnych papierów wartościowych ustala się dzieląc wartość zasobu przez ilość dłużnych papierów wartościowych w tym zasobie. Wartość zasobu w bieżącym dniu operacyjnym ustala się przed uwzględnieniem sprzedaży w tym dniu, dodając do zasobu z poprzedniego dnia operacyjnego zakupy bieżącego dnia. Średni koszt zasobu dłużnych papierów wartościowych o tym samym kodzie, zmieniają koszty niezrealizowane, zaliczone w dniu bilansowym do wyniku finansowego.

Dłużne papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe notowane na aktywnym rynku wycenia się na koniec każdego miesiąca, w tym na dzień bilansowy, według aktualnej średniej ceny rynkowej. Koszty i przychody niezrealizowane z wyceny cenowej ujmuje się w ciągu roku obrotowego i na dzień bilansowy według zasad obowiązujących dla wyceny kursowej.

Dyskonto i premie od zakupionych dłużnych papierów wartościowych, nieprzynoszących odsetek kuponowych, których okres pozostały do wykupu jest dłuższy niż rok od dnia zawarcia umowy, zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych według wewnętrznej stopy zwrotu (metoda IRR)². Stopę tę stosuje się konsekwentnie do dyskonta i premii od tych samych dłużnych papierów wartościowych później zakupionych, nawet, jeżeli okres pozostały do ich wykupu jest krótszy niż rok od dnia zawarcia umowy. Natomiast dyskonto i premie od pozostałych zakupionych dłużnych papierów wartościowych zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach naliczonych proporcjonalnie do upływu czasu między dniem powstania składnika aktywów lub zobowiązania a końcem każdego dnia (metoda liniowa).

Dyskonto i premie od wyemitowanych przez NBP dłużnych papierów wartościowych ujmuje się w księgach rachunkowych jako rozliczenia międzyokresowe i zalicza do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach obliczonych dla okresu, na jaki wyemitowano dłużny papier wartościowy, proporcjonalnie do upływu czasu między dniem

² Na dzień 31 grudnia 2007 r. NBP nie posiadał dyskontowych dłużnych papierów wartościowych o terminie zapadalności powyżej 1 roku od momentu zakupu.

powstania zobowiązania, a końcem każdego dnia.

Odsetki od złożonych lokat, udzielonych kredytów oraz dłużnych papierów wartościowych zalicza się do przychodów, a odsetki od przyjętych lokat, zaciągniętych kredytów, dłużnych papierów wartościowych własnej emisji, zalicza się do kosztów na koniec każdego dnia operacyjnego, z wyjątkiem: należnych odsetek od środków pieniężnych utrzymywanych na rachunkach nostro (zaliczanych do wyniku finansowego w dniu zapłaty), odsetek do zapłaty z tytułu rezerwy obowiązkowej oraz odsetek od aktywów i zobowiązań ujmowanych w grupie pozostałych aktywów i zobowiązań, w szczególności od aktywów i zobowiązań związanych z gospodarką własną (zaliczanych do wyniku finansowego na koniec miesiąca). Narosłe odsetki ujmuje się w księgach rachunkowych oddzielnie od wartości składnika aktywów lub zobowiązania. Natomiast odsetki za naruszenie obowiązku utrzymywania rezerwy obowiązkowej oraz odsetki od aktywów o obniżonej wartości, ujmuje się w rozliczeniach międzyokresowych przychodów i zalicza do wyniku finansowego odpowiednio w dniu ich zapłaty lub w dniu ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego.

Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne ujmuje się w księgach rachunkowych według wartości początkowej. Wartość początkową wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych, z wyjątkiem gruntów i dzieł sztuki, zmniejszają odpisy amortyzacyjne, dokonywane w celu uwzględnienia obniżenia ich wartości, następującej w miarę używania lub upływu czasu oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość początkową środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych powiększa się o nakłady na ulepszenie, jeżeli ulepszenie istotnie zwiększy ich pierwotną wartość użytkową.

Odpisy amortyzacyjne zalicza się do wyniku finansowego drogą systematycznego rozłożenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na przewidywany okres uzyskiwania korzyści, proporcjonalnie do upływu czasu, w równych ratach.

W przypadku środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej równej lub wyższej niż 4.000 zł, odpisów amortyzacyjnych, dokonuje się poczynając od początku pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym przyjęto do używania środek trwały lub wartość niematerialną i prawną, do końca miesiąca, w którym następuje zrównanie wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową lub w którym składnik majątku wycofano z używania, albo stwierdzono niedobór.

W przypadku środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej niższej niż 4.000 zł, odpisów amortyzacyjnych dokonuje się jednorazowo na koniec miesiąca, w którym oddano do używania środek trwały lub wartość niematerialną i prawną, w kwocie równej wartości początkowej.

W dniu 31 października 2007 r. weszła w życie uchwała nr 29/2007 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 25 października 2007 r. w sprawie gospodarki składnikami majątku trwałego w Narodowym Banku Polskim (zwana dalej „uchwałą nr 29/2007”). Uchwała ta zastąpiła uchwałę nr 6/2004 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 23 stycznia 2004 r. w sprawie gospodarki środkami trwałymi oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi w Narodowym Banku Polskim z późniejszymi zmianami.

Według uchwały nr 29/2007 od dnia 01 listopada 2007 r. roczne stopy amortyzacyjne środków trwałych kształtują się następująco:

- grupa 0:
 - grunty - nie amortyzowane,
 - prawo wieczystego użytkowania gruntów - 1,50%,
- grupa 1: budynki i lokale - 1,54-2,50%, do października 2007 r. 1,50-5,00%,
- grupa 2: obiekty inżynierii lądowej i wodnej - 2,50-4,50%,
- grupa 3: kotły i maszyny energetyczne - 5,00-14,00%, do października 2007 r. - 7,00-14,00%,
- grupa 4: maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania - 8,33-33,33%, do października 2007 r. - 10,00-25,00%,
- grupa 5: specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty - 7,00-20,00%,
- grupa 6: urządzenia techniczne - 5,00-33,33%, do października 2007 r. 4,50-40,00%,
- grupa 7: środki transportu - 10,00-15,38%, do października 2007 r. 10,00-18,00%,
- grupa 8: narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie - 5,00-15,38%, do października 2007 r. - 10,00-20,00%.

Stopy odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) od wartości niematerialnych i prawnych zostały ustalone na:

- 1) 10,00% dla licencji dotyczących oprogramowania komputerów i praw autorskich, do października 2007 r. 34,00%,
- 2) 20,00% dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.

Jeśli umowa dotycząca nabycia prawa majątkowego określa czas używania prawa inny niż w pkt. 1 i 2 powyżej, to stosuje się stopę indywidualną.

Rezerwy na przyszłe zobowiązania ujmuje się w księgach rachunkowych wówczas, gdy na NBP ciąży obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych lub zidentyfikowanego ryzyka i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie obowiązku lub wystąpienie zidentyfikowanego ryzyka, spowoduje w NBP zmniejszenie korzyści ekonomicznych, a kwotę tego obowiązku i kwotę odpowiednią by pokryć zidentyfikowane ryzyko, można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzy się, aktualizuje co do wysokości i rozwiązuje na koniec okresu sprawozdawczego, nie później niż na koniec miesiąca, z wyjątkiem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników, które tworzy się, aktualizuje co do wysokości i rozwiązuje w dniu bilansowym.

Rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników tworzy się z tytułu:

- odpraw emerytalnych,
- odpraw rentowych,
- nagród jubileuszowych,
- reorganizacji i racjonalizacji zatrudnienia,
- zaległych urlopów wypoczynkowych.

Rachunek rewaluacyjny walut obcych³ zmniejszono:

- na koniec miesiąca, w którym sprzedano walutę obcą za walutę krajową - w kwocie równej iloczynowi ilości waluty obcej sprzedanej za walutę krajową i bezwzględnej wartości różnicy między średnim kosztem zasobu waluty obcej sprzedanej z dnia sprzedaży a kursem historycznym waluty obcej sprzedanej, stosowanym w dniu 31 grudnia 2003 r., określonym zgodnie z uchwałą nr 11/1999 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 16 czerwca 1999 r. w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w Narodowym Banku Polskim,
- na dzień bilansowy - w kwocie równej niezrealizowanym kosztom z wyceny danego zasobu waluty obcej, zaliczonym do wyniku finansowego w dniu bilansowym.

Rachunek rewaluacyjny złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości zmniejsza się na dzień bilansowy w kwocie:

- niezrealizowanych kosztów z wyceny zasobu złota, zaliczonych do wyniku finansowego w dniu bilansowym;

³ Rachunek rewaluacyjny walut obcych, który na dzień 01.01.2007 r. wynosił 331.008,4 tys. zł, został całkowicie rozwiązany w marcu 2007 r.

- odpowiadającej proporcjonalnie spadkowi stanu zasobu złota w odniesieniu do stanu z dnia bilansowego poprzedniego roku obrotowego.

Utrata wartości aktywów jest ustalana na dzień bilansowy, przez porównanie ich wartości księgowej z wartością użytkową lub rynkową, lub jeżeli istnieje duże prawdopodobieństwo, że składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości oczekiwanych korzyści ekonomicznych. Procedurze rozpoznawania utraty wartości podlegają: dłużne papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe nienotowane na aktywnym rynku (w tym akcje nienotowane na aktywnym rynku i udziały), należności (w tym z tytułu kredytów i pożyczek), nakłady na środki trwałe / wartości niematerialne i prawne, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, zapasy produktów, materiałów i towarów, zapasy złota nieodpowiadającego międzynarodowym standardom czystości i innych metali szlachetnych.

Wartość księgową wyżej wymienionych aktywów, z wyłączeniem kwot podwyższających należności, na dzień bilansowy obniża się w przypadku utraty ich wartości i wystąpienia ryzyka kredytowego, w szczególności, jeżeli:

- 1) z aktywów korzysta:
 - bank krajowy, realizujący program postępowania naprawczego,
 - instytucja zagraniczna z kraju o podwyższonym ryzyku wypłacalności, ze względu na sytuację gospodarczą tego kraju,
 - spółka, która w dwóch kolejnych latach obrotowych nie osiągnęła zysku brutto,
 - dłużnik postawiony w stan likwidacji lub w stan upadłości,
- 2) należności kwestionowane są przez dłużników (sporne);
- 3) dłużnik zalega z zapłatą należności lub jej części, albo z zapłatą innych niż odsetki oczekiwanych korzyści;
- 4) zrealizowano udzielone gwarancje i poręczenia.

Zasady wyceny aktywów i pasywów NBP na dzień ujęcia w księgach, jak też na dzień bilansowy, zaprezentowano w tabeli nr 1.

Tabela 1

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
AKTYWA			
Zapasy złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości	według ceny zakupu przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych	według średniej ceny rynkowej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego, obowiązującego na dzień bilansowy	A1
Należności w zlocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	według średniej ceny rynkowej złota ustalonej na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych	według średniej ceny rynkowej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego obowiązującego na dzień bilansowy	A1
Zapasy banknotów i monet zagranicznych	<ul style="list-style-type: none"> zakupione za walutę krajową – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie lub określonego odrębnym przepisem pozostałe – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego 	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2
SDR w ramach transzy rezerwowej	<ul style="list-style-type: none"> zakupione za walutę krajową – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie zakupione za inną walutę obcą – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego waluty obcej sprzedanej pozostałe przypadki zwiększeń/zmniejszeń SDR w ramach transzy rezerwowej – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie 	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2
Rachunki bieżące w walutach obcych	<ul style="list-style-type: none"> środki pozyskane z tytułu operacji zakupu waluty obcej za walutę krajową - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie lub określonego odrębnym przepisem środki pozyskane z tytułu operacji 	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
	<p>zakupu waluty obcej za inną walutę obcą - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego waluty obcej sprzedanej</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozostałe wpływy na rachunki bieżące w walutach obcych - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego, albo według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych 		
Rachunki lokat terminowych w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3
Lokaty (pożyczki udzielone) w walutach obcych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	<p>według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych</p> <p>zakupione w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmieniają stanu papierów wartościowych, nie podlegają wycenie, i nie zalicza się do wyniku finansowego przychodów i kosztów, wynikających z tych papierów</p>	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3
Dłużne papiery wartościowe w walutach obcych	<p>według ceny zakupu, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych</p> <p>dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie ujmuje się w księgach rachunkowych jako jeden zasób</p> <p>jeżeli dłużny papier wartościowy zakupiono z kuponem, wartość zakupionych odsetek z tytułu kuponu ujmuje się w księgach rachunkowych oddzielnie od wartości dłużnego papieru wartościowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy • nie notowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy <p>dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie wycenia się łącznie dla całego zasobu</p>	A2 A3
Kredyty i pożyczki udzielone w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty	A2 A3

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
	dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	wartości przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	
Inne należności w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3 A10
Akcje w walutach obcych	według ceny zakupu przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	<ul style="list-style-type: none"> • notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy • nie notowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy 	A10
Udziały w walutach obcych	według ceny zakupu przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A10
Rozliczenia międzyokresowe kosztów w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A10
Pozycje w trakcie rozliczenia w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A9
Lokaty (pożyczki udzielone) w walucie krajowej z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	według wartości nominalnej zakupione w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmieniają stanu papierów wartościowych, nie podlegają wycenie, i nie zalicza się do wyniku finansowego przychodów i kosztów, wynikających z tych papierów	w kwocie wymagającej zapłaty	A5

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Dłużne papiery wartościowe w walucie krajowej	według ceny zakupu dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie ujmuje się w księgach rachunkowych jako jeden zasób jeżeli dłużny papier wartościowy zakupiono z kuponem, wartość zakupionych odsetek z tytułu kuponu ujmuje się w księgach rachunkowych oddzielnie od wartości dłużnego papieru wartościowego	<ul style="list-style-type: none"> • notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej, dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie wycenia się łącznie dla całego zasobu • nie notowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości 	A7 A10
Kredyty i pożyczki udzielone w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości	A4 A5 A6 A10
Inne należności w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości	A4 A6 A8 A10
Akcje w walucie krajowej	według ceny zakupu	<ul style="list-style-type: none"> • notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej, • nie notowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości, 	A10
Udziały w walucie krajowej	według ceny zakupu	według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości,	A10
Udziały w MFW wniesione w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	A10
Środki trwałe / Wartości niematerialne i prawne	według wartości początkowej, rozumianej jako cena zakupu powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem oraz przystosowaniem składnika do stanu zdatnego do używania lub koszt wytworzenia środka trwałego, obejmujący koszty poniesione w czasie od dnia rozpoczęcia ponoszenia nakładów na środek trwały do dnia przyjęcia środka trwałego do używania wartość początkową środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej powiększa się o nakłady na ulepszenie, jeżeli ulepszenie istotnie zwiększy ich pierwotną wartość użytkową	według wartości początkowej, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne i odpis z tytułu utraty wartości	A10

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Nakłady na środki trwałe / wartości niematerialne i prawne	według ceny zakupu lub kosztów wytworzenia	w wysokości ogółu wydatków, pozostających w bezpośrednim związku z wytworzeniem, ulepszeniem środka trwałego już używanego w NBP oraz z przystosowaniem nabytego środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej do potrzeb NBP lub do stanu używalności, pomniejszonych o odpis z tytułu utraty wartości	A10
Środki obrotowe			A10
a/ zapasy produktów	według kosztu wytworzenia	według kosztu wytworzenia produktów, pomniejszonego o odpis z tytułu utraty wartości	
b/ zapasy materiałów i towarów	według ceny zakupu	według ceny zakupu, pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości;	
c/ zapasy złota nieodpowiadającego międzynarodowym standardom czystości i innych metali szlachetnych	według ceny zakupu	według ceny zakupu, pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości;	
Rozliczenia międzyokresowe kosztów w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	A10
Pozycje w trakcie rozliczenia w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	A9
PASYWA			
Pieniądz w obiegu	według wartości nominalnej wyemitowanych banknotów i monet, pomniejszonej o wartość nominalną banknotów i monet, znajdujących się w kasach i skarbcach NBP, złożonych do depozytu w skarbcach innych banków oraz o wartość nominalną banknotów i monet, które zostały wycofane z obiegu z uwagi na stopień ich zużycia	według wartości nominalnej	P1
Rachunki bieżące / pomocnicze / lokat terminowych w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	P2 P3 P4 P5 P8

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Lokaty otrzymane w walucie krajowej z udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	według wartości nominalnej sprzedane w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmniejszają stanu papierów wartościowych	w kwocie wymagającej zapłaty	P2
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	P2
Inne zobowiązania w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	P3 P4 P5 P10
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P10
Rozliczenia międzyokresowe przychodów w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P10
Pozycje w trakcie rozliczenia w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P9
Rachunki bieżące / pomocnicze / lokat terminowych w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7
Lokaty otrzymane w walutach obcych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych, sprzedane w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmniejszają stanu papierów wartościowych	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7
Kredyty otrzymane w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7
Inne zobowiązania w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Rozliczenia międzyokresowe kosztów biernie w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P10
Rozliczenia międzyokresowe przychodów w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P10
Pozycje w trakcie rozliczenia w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P9
Fundusze specjalne	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P10
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	w wiarygodnie oszacowanej kwocie, jaka musiałaby być zapłacona nie później niż na dzień bilansowy, w związku z wypełnieniem obowiązku wynikającego ze zdarzeń przeszłych lub zidentyfikowanego ryzyka oraz byłaby odpowiednia by pokryć zidentyfikowane ryzyko	w wiarygodnie oszacowanej kwocie, jaka musiałaby być zapłacona nie później niż na dzień bilansowy, w związku z wypełnieniem obowiązku wynikającego ze zdarzeń przeszłych lub zidentyfikowanego ryzyka oraz byłaby odpowiednia by pokryć zidentyfikowane ryzyko	P11
Rezerwa na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych	w oszacowanej kwocie, jaka pokryłaby zidentyfikowane ryzyko, określone na podstawie ogólnie akceptowanych i stosowanych konsekwentnie metod szacowania ryzyka finansowego; tworzenie rezerwy nie może powodować dla NBP ujemnego wyniku finansowego roku bieżącego	w oszacowanej kwocie, jaka pokryłaby zidentyfikowane ryzyko, określone na podstawie ogólnie akceptowanych i stosowanych konsekwentnie metod szacowania ryzyka finansowego; tworzenie rezerwy nie może powodować dla NBP ujemnego wyniku finansowego roku bieżącego	P11
Fundusze i rezerwy	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P13
Wynik finansowy	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P14

1.4.4. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym

Na mocy ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 z późn. zm.) powstała Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) – organ administracji państwowej sprawujący nadzór nad rynkiem finansowym. KNF przejęła

kompetencje Komisji Papierów Wartościowych i Giełd oraz Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, a od 1 stycznia 2008 r. także kompetencje Komisji Nadzoru Bankowego. Z dniem 31 grudnia 2007 r. likwidacji uległ Generalny Inspektorat Nadzoru Bankowego (GINB - organ wykonawczy Komisji Nadzoru Bankowego, wydzielony organizacyjnie w strukturze NBP). Przepisy ustawy określiły, że pracownicy GINB z dniem 1 stycznia 2008 r. stali się z mocy prawa pracownikami Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Zgodnie z art. 72 ust. 2 ustawy Prezes Rady Ministrów, w porozumieniu z Prezesem Narodowego Banku Polskiego, ustalił przeznaczenie, po dniu 31 grudnia 2007 r., mienia służącego do wykonywania zadań przez Generalny Inspektorat Nadzoru Bankowego i Komisję Nadzoru Bankowego. Na mocy powyższego porozumienia środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne oraz mienie w postaci drobnego wyposażenia stanowiącego wyposażenie stanowisk pracy pracowników GINB w Warszawie i w jednostkach terenowych NBP zostaną nieodpłatnie przekazane do KNF na podstawie protokołów przekazania-przejęcia.

Szacuje się, że likwidacja GINB wpłynie na pozycje bilansu oraz rachunku zysków i strat NBP za 2008 r. następująco:

1. zmniejszenie wartości następujących pozycji bilansu:
 - 10.1 „Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne” o 7.657,9 tys. zł (środki trwałe o 5.245,3 tys. zł, wartości niematerialne i prawne o 2.412,6 tys. zł),
2. zmniejszenie wartości pozycji rachunku zysków i strat:
 - kosztów wynagrodzeń pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia o 54.183,9 tys. zł,
 - kosztów administracyjnych (kosztów zużycia materiałów i energii, kosztów świadczeń na rzecz pracowników i innych osób uprawnionych, kosztów podróży służbowych, kosztów usług obcych, kosztów podatków, kosztów odpisów na fundusze specjalne (zfśś) i pozostałych kosztów administracyjnych) o 18.428,4 tys. zł,
 - kosztów amortyzacji o 2.207,9 tys. zł,
3. zwiększenie wartości pozycji rachunku zysków i strat:
 - przychodów z tytułu wynajmu pomieszczeń biurowych o 2.554,7 tys. zł,
 - przychodów z tytułu świadczonych usług informatycznych o 11.712,8 tys. zł,
 - pozostałych kosztów operacyjnych o 7.657,9 tys. zł.

Powyższe wartości ustalono według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r.

Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne, które do dnia 31 grudnia 2007 r. wykorzystywane były przez GINB, będą wykazywane w bilansie NBP do dnia podpisania protokołów przekazania przez KNF, najpóźniej do 31 stycznia 2008 r. Nieumorzona wartość środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, przekazanych nieodpłatnie zostanie spisana w koszty w 2008 roku w kwocie ok. 7.657,9 tys. zł.

1.5. Biegły rewident i sposób jego wyboru

Roczne sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na dzień 31 grudnia 2007 r. podlega badaniu i ocenie przez biegłego rewidenta – firmę PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Biegły rewident został wybrany w 2007 r. przez RPP zgodnie z art. 69, ust. 1 ustawy o NBP. Wyboru dokonano w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163 z późn. zm.) na okres trzech lat (badanie sprawozdania finansowego za lata: 2007, 2008 i 2009).

1.6. Informacje o sprawozdaniu finansowym NBP za 2006 rok

Roczne sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na dzień 31 grudnia 2006 r. zostało, na podstawie art. 12 ust. 2 pkt. 5 ustawy o NBP, przyjęte przez RPP uchwałą nr 1/2007⁴ w dniu 24 kwietnia 2007 r.. Biegły rewident, badający to sprawozdanie finansowe - firma Ernst & Young Audit Sp. z o.o., wydał o nim opinię bez zastrzeżeń.

Rada Ministrów, zgodnie z art. 69 ust. 3 ustawy o NBP, zatwierdziła roczne sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na dzień 31 grudnia 2006 r. uchwałą nr 125/2007 w dniu 17 lipca 2007 r.

Podział zysku NBP za 2006 r., który wyniósł 2.608.696,5 tys. zł, na podstawie art. 62, ust. 1 i 2 oraz art. 69, ust. 4 ustawy o NBP, został dokonany w następujący sposób:

- odpis na fundusz rezerwowy NBP (5% zysku) - 130.434,8 tys. zł,
- wpłata z zysku NBP do budżetu państwa - 2.478.261,6 tys. zł⁵.

Wpłata została przekazana przez NBP w dniu 25 lipca 2007 r. na rachunek budżetu państwa prowadzony w Oddziale Okręgowym NBP w Warszawie.

⁴ Uchwała nr 1/2007 RPP z dnia 24 kwietnia 2007 r. w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania finansowego NBP sporządzonego na dzień 31 grudnia 2006 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 4, poz.12).

⁵ W pełnych złotych: zysk NBP za 2006 r. - 2.608.696.469,76 zł, odpis na fundusz rezerwowy -130.434.823,49 zł, wpłata z zysku do budżetu państwa - 2.478.261.646,27 zł.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. System rachunkowości w NBP

Zgodnie z art. 67 ustawy o NBP, zasady rachunkowości NBP powinny odpowiadać standardom stosowanym w Europejskim Systemie Banków Centralnych. W związku z tym od 1 stycznia 2004 r. zasady rachunkowości NBP zostały dostosowane do Wytycznych Europejskiego Banku Centralnego z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie ram prawnych rachunkowości i sprawozdawczości finansowej w Europejskim Systemie Banków Centralnych, zwanych dalej „wytyczne EBC”. Realizacja powyższych zasad odbywa się poprzez aplikacje operacyjno-księgowe, tworzące Zintegrowany System Księgowy (ZSK). Centralny element tego systemu stanowi Księga Główna NBP (ZSK-KG), na kontach której są ujmowane zagregowane zapisy z ksiąg pomocniczych oraz w której przeprowadzane są procesy walutowe, polegające na wyrównywaniu sald kont walutowych do średniego kosztu zasobu oraz aktualizacji wyceny kursowej według średniego kursu NBP. W skład ksiąg pomocniczych wchodzi:

- Zintegrowany System Księgowy - Podsystem Centralny (ZSK-C), w którym ewidencjonowane są zdarzenia gospodarcze dotyczące obsługi rachunków klientów NBP w złotych i walutach obcych, z wyjątkiem rachunków banków;
- System Gospodarki Własnej (SGW), służący ewidencji zdarzeń gospodarczych dotyczących gospodarki własnej, a w szczególności ewidencji środków trwałych, wynagrodzeń, należności i zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług;
- System Obsługi Rachunków Banków (SORBNET), w którym ewidencjonowane są zdarzenia gospodarcze dotyczące obsługi rachunków bieżących i rachunków rezerwy obowiązkowej banków prowadzonych przez NBP w złotych;
- System Obsługi Rachunków Banków w Euro (SORBNET-EURO), w którym ewidencjonowane są zdarzenia gospodarcze dotyczące obsługi rachunków banków prowadzonych przez NBP w euro oraz operacji w euro na rzecz klientów NBP;
- Księga Pomocnicza Systemu Operacji Zagranicznych (KSOZ), służąca ewidencji zdarzeń gospodarczych dotyczących zarządzania rezerwami dewizowymi, transakcji w walutach obcych, w szczególności operacji na rachunkach nostro NBP w bankach zagranicznych, kupna/sprzedaży dłużnych papierów wartościowych w walutach obcych.

2.2. Zmiany prezentacyjne w zestawieniu pozycji pozabilansowych NBP w roku obrotowym 2007

Pozycja „**Metale szlachetne**” na dzień 31 grudnia 2007 r. wykazywała saldo zerowe, co wynika z przeniesienia ewidencji ilościowej kruszców szlachetnych w zasobie NBP do ewidencji pozaksiegowej prowadzonej w Departamencie Emisyjno-Skarbcowym.

Zmiany prezentacyjne przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2

Wyszczególnienie	Stan na			Zmiana	
	31.12.2006	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006 - 31.12.2007	
	dane z zatwierdzonego sprawozdania finansowego	dane porównywalne			
	w gramach				%
Pozycje pozabilansowe ewidencja ilościowa metale szlachetne	4 991 768,2	0,0	0,0	0,0	0,0
- złoto	1 624 009,5	0,0	0,0	0,0	0,0
- srebro	3 367 758,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Na dzień 31 grudnia 2006 r. pozycja „**Środki trwale obce przyjęte do użytkowania**” wynosiła 109.979,5 tys. zł i dotyczyła głównie gruntów przejętych w wieczyste użytkowanie. Ich wartość na koniec 2006 roku wyniosła 107.754,5 tys. zł. W roku 2007 wartość gruntów przyjętych przez NBP w wieczyste użytkowanie przeniesiono do ewidencji pozaksiegowej.⁶ Z uwagi na powyższe, zmianie uległ tytuł pozycji, z: „Operacje pozabilansowe dotyczące gospodarki własnej” na: „Środki trwale obce przyjęte do użytkowania”.

Zmiany prezentacyjne przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3

Wyszczególnienie	Stan na			Zmiana	
	31.12.2006	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006 - 31.12.2007	
	dane z zatwierdzonego sprawozdania finansowego	dane porównywalne			
	w tys. złotych				%
Środki trwale obce przyjęte do użytkowania	109 979,5	2 225,0	3 476,4	1 251,4	56,2

⁶ Wartość ewidencyjna praw wieczystego użytkowania gruntów jest prezentowana w aktywach bilansu. Wartość wykazywana dotychczas w ewidencji pozabilansowej, a od 2007 r. przeniesiona do ewidencji pozaksiegowej, dotyczy wartości przedmiotowych praw, przyjętej na potrzeby obliczania opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów na rzecz ich właścicieli.

2.3. Zmiany w pozycjach bilansu NBP

Suma bilansowa aktywów i pasywów Narodowego Banku Polskiego wynosiła na dzień 31 grudnia 2007 r. 170.439.025,5 tys. zł i zwiększyła się o 16.427.646,0 tys. zł (10,7%) w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2006 r., który wynosił 154.011.379,5 tys. zł.

Zmiany w pozycjach aktywów i pasywów bilansu NBP w 2007 r. przedstawiają odpowiednio tabele 4 i 5.

Tabela 4

Wyszczególnienie	Stan na		Zmiana	
	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006- 31.12.2007	
	w tys. złotych			%
AKTYWA				
1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	6 120 942,1	6 738 574,4	617 632,3	10,1
2. Należności od nierezydentów w walutach obcych	135 484 279,2	153 838 172,4	18 353 893,2	13,5
2.1. Należności od MFW	801 782,0	629 742,8	-172 039,2	-21,5
2.2. Rachunki w instytucjach zagranicznych, dłużne papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne	134 682 497,2	153 208 429,6	18 525 932,4	13,8
3. Należności od rezydentów w walutach obcych	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Należności od nierezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	3 186 239,2	1 552 000,0	-1 634 239,2	-51,3
6. Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	2 254 761,0	1 847 841,9	-406 919,1	-18,0
7. Dłużne papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Należności od sektora rządowego w walucie krajowej	0,4	0,3	-0,1	-25,0
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0	0,0
10. Pozostałe aktywa	6 965 157,6	6 462 436,5	-502 721,1	-7,2
10.1. Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	1 044 065,9	958 167,3	-85 898,6	-8,2
10.2. Pozostałe aktywa finansowe	5 677 685,5	5 300 130,8	-377 554,7	-6,6
10.3. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	0,3	0,0	-0,3	-100,0
10.4. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	32 389,6	16 794,4	-15 595,2	-48,1
10.5. Inne	211 016,3	187 344,0	-23 672,3	-11,2
AKTYWA OGÓLEM	154 011 379,5	170 439 025,5	16 427 646,0	10,7

Główną przyczyną wzrostu sumy bilansowej po stronie aktywów na 31 grudnia 2007 r. w porównaniu do 31 grudnia 2006 r. był wzrost stanu oficjalnych aktywów NBP w walutach obcych⁷ o 7.860,1 mln EUR, który wynikał głównie ze wzrostu operacji z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych. Wzrost ten, mimo aprecjacji złota w stosunku do walut rezerwowych wpłynął na zwiększenie o 18.525.932,4 tys. zł pozycji 2.2 „Rachunki w instytucjach zagranicznych, dłużne papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne”, stanowiącej 95,7% oficjalnych aktywów rezerwowych NBP.

Drugą istotną przyczyną, wynikającą głównie ze wzrostu rynkowej ceny złota, było zwiększenie pozycji 1 „Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości” - o 617.632,3 tys. zł.

Jednocześnie na zmianę sumy aktywów wpłynęły **zmniejszenia**:

- pozycji 5 „Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej” - o 1.634.239,2 tys. zł, w wyniku zmiany stanu kredytów lombardowych udzielonych przez NBP bankom krajowym pod zastaw skarbowych papierów wartościowych,
- pozycji 10 „Pozostałe aktywa” - o 502.721,1 tys. zł, głównie w wyniku zmniejszenia wartości pozostałych aktywów finansowych, w tym przede wszystkim spadku wartości udziałów RP w Międzynarodowym Funduszu Walutowym wniesionych w złotych,
- pozycji 6 „Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej” - o 406.919,1 tys. zł, głównie w wyniku spłaty rat kredytu udzielonego przez NBP na inwestycje centralne.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. pozycje:

- 3 „Należności od rezydentów w walutach obcych”,
- 4 „Należności od nierezydentów w walucie krajowej”,
- 7 „Dłużne papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej”,
- 9 „Pozycje w trakcie rozliczenia”,

wykazywały stan zerowy, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2006 r.

⁷ Do oficjalnych aktywów NBP w walutach obcych zalicza się: udział walutowy w MFW, rachunki bieżące i lokaty w walutach obcych w bankach za granicą, zagraniczne papiery wartościowe, lokaty (pożyczki udzielone) w walutach obcych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych, zapas walut obcych i złoto monetarne.

Tabela 5

Wyszczególnienie	Stan na		Zmiana	
	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006- 31.12.2007	
	w tys. złotych			%
PASYWA				
1. Pieniądz w obiegu	75 377 236,1	85 994 300,3	10 617 064,2	14,1
2. Zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	40 941 690,2	33 158 651,9	-7 783 038,3	-19,0
2.1. Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)	11 801 127,2	16 998 121,9	5 196 994,7	44,0
2.2. Depozyty na koniec dnia	2 648 281,1	301 508,9	-2 346 772,2	-88,6
2.3. Depozyty o stałym oprocentowaniu	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Inne operacje polityki pieniężnej	26 492 281,9	15 859 021,1	-10 633 260,8	-40,1
3. Pozostałe zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	144 936,9	50 262,3	-94 674,6	-65,3
4. Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej	13 270 740,7	19 216 353,0	5 945 612,3	44,8
4.1. Zobowiązania wobec sektora rządowego	12 909 206,8	19 160 506,4	6 251 299,6	48,4
4.2. Pozostałe zobowiązania	361 533,9	55 846,6	-305 687,3	-84,6
5. Zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej	39 216,9	372 177,6	332 960,7	849,0
6. Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych	5 776 157,2	11 316 885,4	5 540 728,2	95,9
7. Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych	3 532 073,0	19 806 587,7	16 274 514,7	460,8
8. Zobowiązania wobec MFW	5 497 829,9	5 137 373,4	-360 456,5	-6,6
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0	0,0
10. Pozostałe pasywa	266 450,7	281 359,9	14 909,2	5,6
10.1. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	-1 417,0	0,0	1 417,0	100,0
10.2. Rozliczenia międzyokresowe	232 575,0	236 110,0	3 535,0	1,5
10.3. Inne	35 292,7	45 249,9	9 957,2	28,2
11. Rezerwy na przyszłe zobowiązania	104 095,6	98 689,9	-5 405,7	-5,2
12. Różnice z wyceny	4 113 340,6	4 964 295,8	850 955,2	20,7
12.1. Rachunek rewaluacyjny	1 949 048,2	1 618 039,8	-331 008,4	-17,0
12.2. Różnice z wyceny kursowej aktywów, zobowiązań i instrumentów pozabilansowych w walutach obcych	2 113 918,1	2 404 463,0	290 544,9	13,7
12.3. Różnice z wyceny cenowej aktywów i pasywów	50 374,3	941 793,0	891 418,7	1 769,6
13. Fundusze i rezerwy	2 338 915,2	2 469 350,0	130 434,8	5,6
13.1. Fundusz statutowy	1 500 000,0	1 500 000,0	0,0	0,0
13.2. Fundusz rezerwowy	838 915,2	969 350,0	130 434,8	15,5
13.3. Rezerwy	0,0	0,0	0,0	0,0
14. Wynik finansowy	2 608 696,5	-12 427 261,7	-15 035 958,2	-576,4
PASYWA OGÓLEM	154 011 379,5	170 439 025,5	16 427 646,0	10,7

Po stronie pasywów o wzroście sumy bilansowej na dzień 31 grudnia 2007 r. w porównaniu do 31 grudnia 2006 r. zadecydowało zwiększenie pozycji 7 „Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych” o 16.274.514,7 tys. zł, w wyniku zwiększenia stanu lokat terminowych w walutach obcych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych.

Ponadto na zmianę sumy pasywów wpłynęły **zwiększenia**:

- pozycji 1 „Pieniądz w obiegu” - o 10.617.064,2 tys. zł,
- pozycji 2.1 „Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)” - o 5.196.994,7 tys. zł,
- pozycji 4 „Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej” - o 5.945.612,3 tys. zł, głównie w wyniku zwiększenia zobowiązań wobec sektora rządowego,
- pozycji 5 „Zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej” - o 332.960,7 tys. zł, głównie z tytułu zwiększenia stanu środków pieniężnych na rachunku Komisji Europejskiej,
- pozycji 6 „Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych” - o 5.540.728,2 tys. zł, głównie z tytułu zwiększenia stanu środków na rachunkach bieżących w walutach obcych Ministerstwa Finansów,
- pozycji 12.2 „Różnice z wyceny kursowej aktywów, zobowiązań i instrumentów pozabilansowych w walutach obcych” - o 290.544,9 tys. zł, głównie z tytułu różnic kursowych wynikających ze wzrostu wartości złota,
- pozycji 12.3 „Różnice z wyceny cenowej aktywów i pasywów” - o 891.418,7 tys. zł,
- pozycji 13 „Fundusze i rezerwy” - o 130.434,8 tys. zł, w wyniku dokonania odpisu z zysku na fundusz rezerwowy,

przy jednoczesnym **zmniejszeniu**:

- pozycji 2.2 „Depozyty na koniec dnia” - o 2.346.772,2 tys. zł,
- pozycji 2.4 „Inne operacje polityki pieniężnej” - o 10.633.260,8 tys. zł, w wyniku zmniejszenia zobowiązania z tytułu emisji bonów pieniężnych NBP,
- pozycji 8 „Zobowiązania wobec MFW” - o 360.456,5 tys. zł głównie z tytułu przeszacowania udziałów RP w MFW opłaconych w złotych,

- pozycji 12.1 „Rachunek rewaluacyjny” - o 331.008,4 tys. zł, w wyniku zmniejszenia rachunku rewaluacyjnego dla walut obcych (sprzedaży walut obcych za złote),
- pozycji 14 „Wynik finansowy” - o 15.035.958,2 tys. zł, z tytułu kosztów niezrealizowanych z wyceny kursowej aktywów i zobowiązań w walutach obcych, zaliczonych do wyniku finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. pozycje:

- 9 „Pozycje w trakcie rozliczenia”,
- 13.3 „Rezerwy”,

wykazywały stan zerowy, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2006 r.

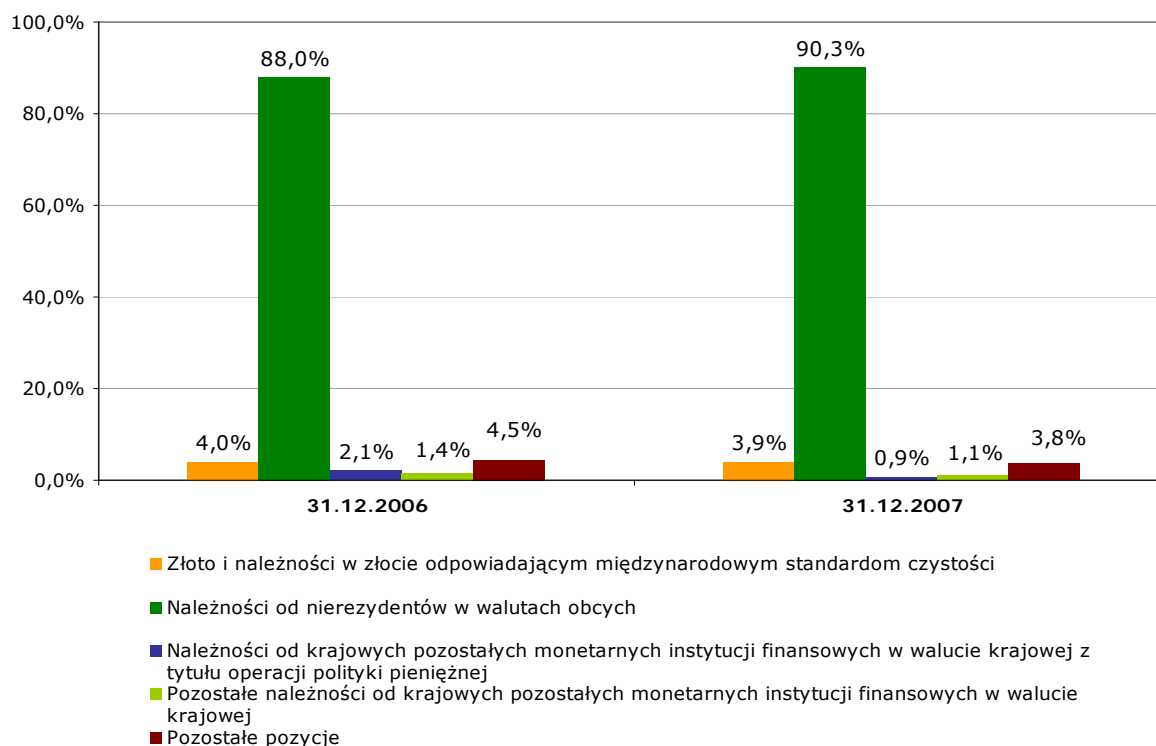
Udział podstawowych składników aktywów i pasywów w sumie bilansowej na dzień 31 grudnia 2006 r. i 31 grudnia 2007 r. przedstawiają odpowiednio tabele 6 i 7.

Tabela 6

Wyszczególnienie	Stan na		Zmiana
	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006 - 31.12.2007
	%		pp.
AKTYWA			
1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	4,0	3,9	-0,1
2. Należności od nierezydentów w walutach obcych	88,0	90,3	2,3
2.1. <i>Należności od MFW</i>	0,5	0,4	-0,1
2.2. <i>Rachunki w instytucjach zagranicznych, dłużne papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne</i>	87,5	89,9	2,4
3. Należności od rezydentów w walutach obcych	0,0	0,0	0,0
4. Należności od nierezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
5. Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	2,1	0,9	-1,2
6. Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	1,4	1,1	-0,3
7. Dłużne papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
8. Należności od sektora rządowego w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0
10. Pozostałe aktywa	4,5	3,8	-0,7
10.1. <i>Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne</i>	0,7	0,6	-0,1
10.2. <i>Pozostałe aktywa finansowe</i>	3,7	3,1	-0,6
10.3. <i>Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych</i>	0,0	0,0	0,0
10.4. <i>Rozliczenia międzyokresowe kosztów</i>	0,0	0,0	0,0
10.5. <i>Inne</i>	0,1	0,1	0,0
AKTYWA OGÓLEM	100,0	100,0	-

Porównanie struktury aktywów w NBP w 2006 r. i 2007 r. ilustruje poniższy wykres:

Struktura aktywów bilansu NBP w 2006 i 2007 roku



Zarówno na 31 grudnia 2006 r., jak i na 31 grudnia 2007 r., główną pozycję aktywów stanowiły należności od nierezydentów w walutach obcych (odpowiednio 88,0% i 90,3% sumy bilansowej). Pozycja ta na 31 grudnia 2007 r. **zwiększyła się** o 2,3 p.p..

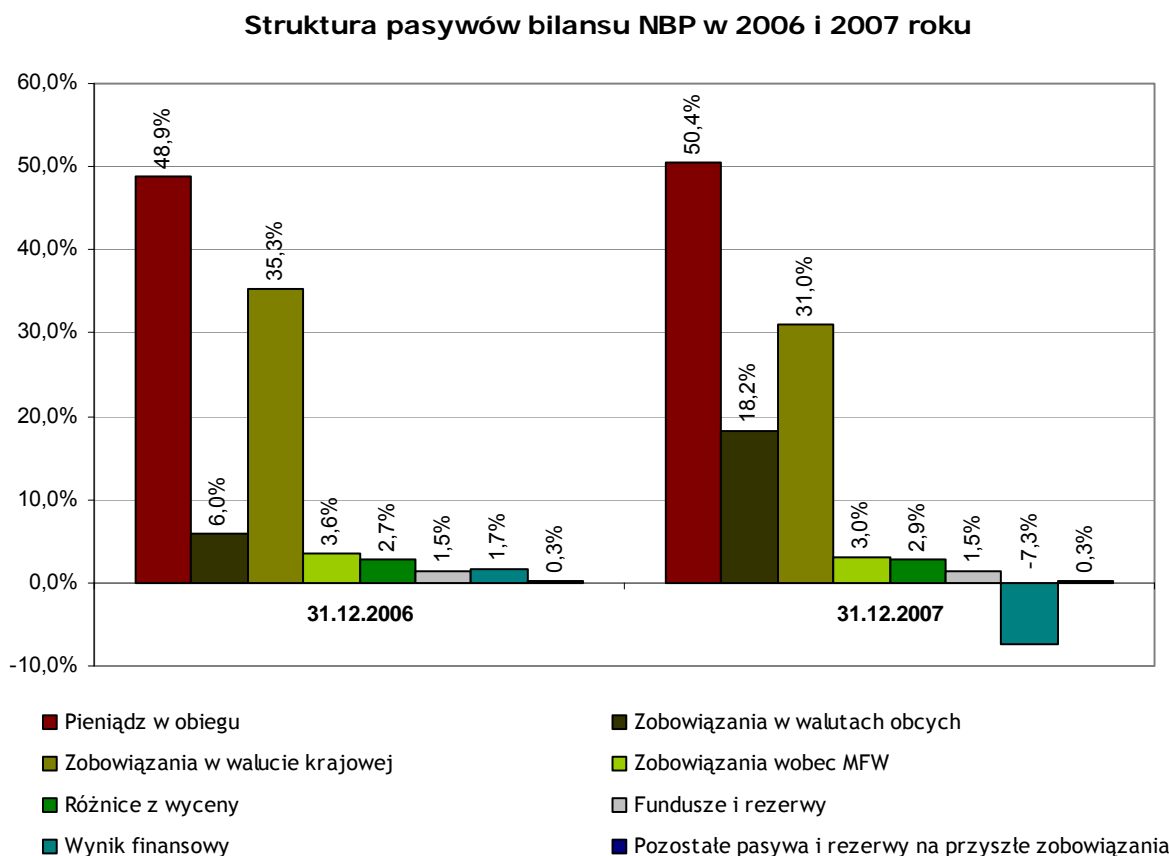
Udziały pozostałych pozycji w sumie bilansowej w 2007 r. **zmniejszyły się** w porównaniu z rokiem 2006:

- należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej (pozycja 5) - o 1,2 p.p., z 2,1% do 0,9%,
- pozostałych aktywów (pozycja 10) - o 0,7 p.p., z 4,5% do 3,8%,
- pozostałych należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej (pozycja 6) - o 0,3 p.p., z 1,4% do 1,1%,
- złota i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości (pozycja 1) - o 0,1 p.p., z 4,0% do 3,9%.

Tabela 7

Wyszczególnienie	Stan na		Zmiana
	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006 - 31.12.2007
	%		pp.
PASYWA			
1. Pieniądz w obiegu	48,9	50,4	1,5
2. Zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	26,6	19,5	-7,1
2.1. Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)	7,7	10,0	2,3
2.2. Depozyty na koniec dnia	1,7	0,2	-1,5
2.3. Depozyty o stałym oprocentowaniu	0,0	0,0	0,0
2.4. Inne operacje polityki pieniężnej	17,2	9,3	-7,9
3. Pozostałe zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	0,1	0,0	-0,1
4. Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej	8,6	11,3	2,7
4.1. Zobowiązania wobec sektora rządowego	8,4	11,2	2,8
4.2. Pozostałe zobowiązania	0,2	0,1	-0,1
5. Zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej	0,0	0,2	0,2
6. Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych	3,7	6,6	2,9
7. Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych	2,3	11,6	9,3
8. Zobowiązania wobec MFW	3,6	3,0	-0,6
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0
10. Pozostałe pasywa	0,2	0,2	0,0
10.1. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	0,0	0,0	0,0
10.2. Rozliczenia międzyokresowe	0,2	0,2	0,0
10.3. Inne	0,0	0,0	0,0
11. Rezerwy na przyszłe zobowiązania	0,1	0,1	0,0
12. Różnice z wyceny	2,7	2,9	0,2
13. Fundusze i rezerwy	1,5	1,5	0,0
13.1. Fundusz statutowy	1,0	0,9	-0,1
13.2. Fundusz rezerwowy	0,5	0,6	0,1
13.3. Rezerwy	0,0	0,0	0,0
14. Wynik finansowy	1,7	-7,3	-9,0
PASYWA OGÓŁEM	100,0	100,0	-

Porównanie struktury pasywów NBP w 2006 r. i 2007 r. przedstawia poniższy wykres:



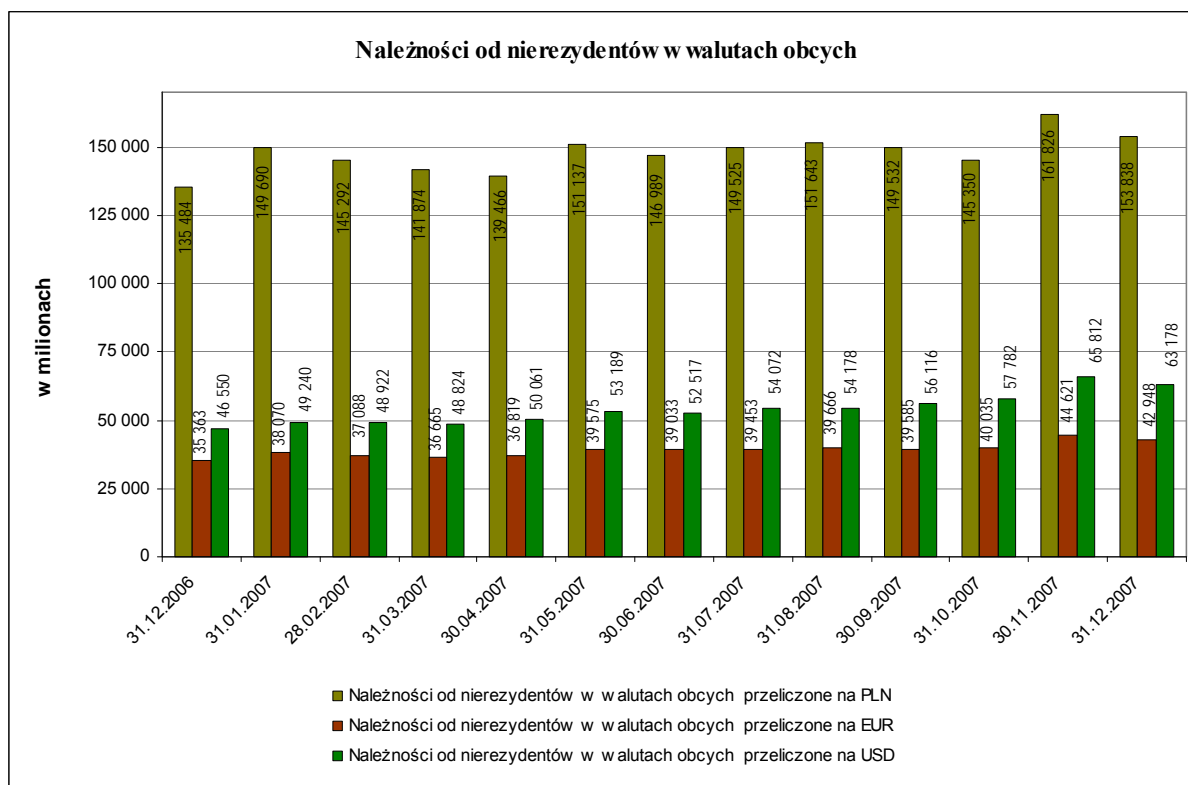
Największą pozycję pasywów stanowi pozycja 1 „Pieniądz w obiegu”. Jej udział w sumie bilansowej wyniósł na 31 grudnia 2007 r. 50,4%, natomiast na koniec grudnia 2006 r. 48,9%. Dodatkowo na zmianę struktury pasywów na dzień 31 grudnia 2007 r. wpłynęły **zwiększenia**:

- zobowiązań w walutach obcych (pozycje 6 i 7) - o 12,2 p.p., z 6,0% do 18,2%,
- różnic z wyceny (pozycja 12) - o 0,2 p.p., z 2,7% do 2,9%,

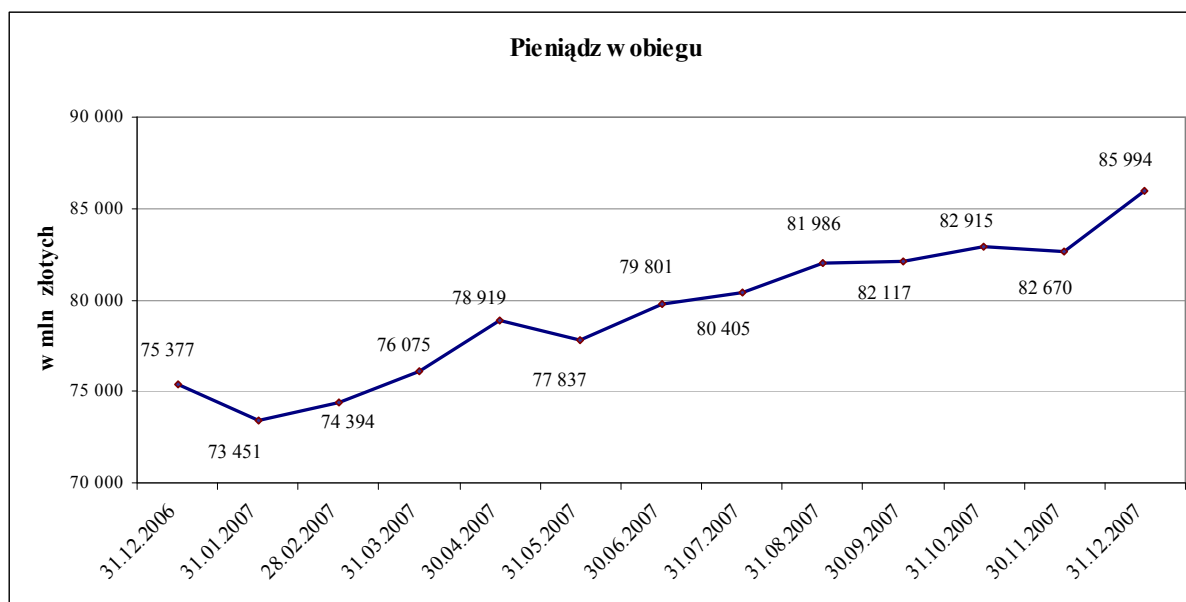
przy jednoczesnym **zmniejszeniu**:

- wyniku finansowego (pozycja 14) - o 9,0 p.p.,
- zobowiązań w walucie krajowej (pozycja 2, 3, 4 i 5) - o 4,3 p.p., z 35,3% do 31,0%,
- zobowiązań wobec MFW (pozycja 8) – o 0,6 p.p., z 3,6% do 3,0%.

Informacje dotyczące tendencji kształtowania się wybranych pozycji aktywów i pasywów oraz kursów niektórych walut zaprezentowano na poniższych wykresach.



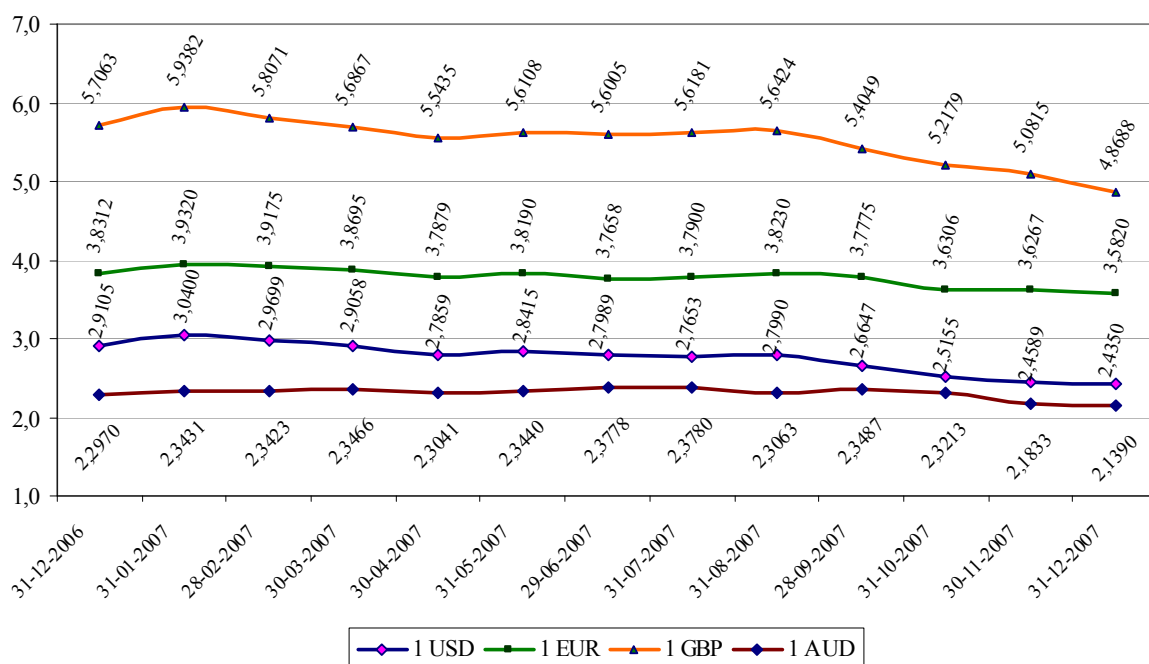
Powyższy wykres wskazuje, że poziom **należności od nierezydentów w walutach obcych** wykazywał w okresie od 31 grudnia 2006 r. do 31 grudnia 2007 r. niewielką tendencję wzrostową, zarówno gdy pozycja ta przeliczona jest na USD, czy też na EUR. Jednocześnie poziom tych należności w ujęciu złotowym wykazywał zmienność determinowaną głównie wahaniami kursów walut obcych.



Poziom **pieniądza w obiegu** w okresie od stycznia do grudnia 2007 r. charakteryzował się ogólnym trendem wzrostowym (średnio 1,1% miesięcznie), z wyjątkiem miesięcy: stycznia (spadek o 2,6% w stosunku do grudnia 2006 r.), maja (spadek w stosunku do kwietnia o 1,4%) oraz listopada (spadek w porównaniu z październikiem o 0,3%). Najwyższe wzrosty pieniądza w obiegu odnotowano w miesiącach: marzec – 2,3%, kwiecień – 3,7%, czerwiec – 2,5%, grudzień – 4,0%.

Średnia roczna wielkość tej pozycji w 2007 r. wynosiła 79.811.362,1 tys. zł.

Kształtowanie się kursów walut obcych w 2007 r.



Powyżej przedstawiono kształtowanie się **kursów średnich NBP** czterech głównych walut: USD, EUR, GBP i AUD. W ciągu 2007 r. w relacji do złotego: dolar stracił na wartości ok. 16,3% (2,9105 USD/PLN na dzień 31 grudnia 2006 r. i 2,4350 USD/PLN na dzień 31 grudnia 2007 r.), euro ok. 6,5% (3,8312 EUR/PLN na dzień 31 grudnia 2006 r. i 3,5820 EUR/PLN na 31 grudnia 2007 r.), funt szterling ok. 14,7% (5,7063 GBP/PLN na dzień 31 grudnia 2006 r. i 4,8688 GBP/PLN na dzień 31 grudnia 2007 r.) oraz dolar australijski ok. 6,9% (2,2970 AUD/PLN na dzień 31 grudnia 2006 r. i 2,1390 na dzień 31 grudnia 2007 r.).

W roku 2007, w porównaniu do roku 2006, nastąpił spadek średniorocznych kursów czterech głównych walut obcych, co przedstawia tabela 8.

Tabela 8

Kurs średnioroczny	2006 r.	2007 r.	Zmiana 2006 - 2007	
	w złotych		%	
USD/PLN	3,1025	2,7667	-0,3358	-10,82
EUR/PLN	3,8951	3,7829	-0,1122	-2,88
GBP/PLN	5,7116	5,5310	-0,1806	-3,16
AUD/PLN	2,3362	2,3147	-0,0215	-0,92

2.4. Zmiany w pozycjach rachunku zysków i strat NBP

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. działalność NBP zamknęła się ujemnym wynikiem finansowym w wysokości 12.427.261,7 tys. zł, niższym o 15.035.958,2 tys. zł w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym.

W poniższej tabeli przedstawiono ogólne informacje o pozycjach składowych wyniku finansowego.

Tabela 9

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana	
	2006	2007		
	w tys. złotych		%	
Wynik finansowy	2 608 696,5	-12 427 261,7	-15 035 958,2	-576,4
1. Wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii	3 211 148,8	4 173 680,8	962 532,0	30,0
2. Wynik z operacji finansowych, w tym:	474 368,2	-15 467 336,1	-15 941 704,3	-3 360,6
<i>Dodatnie różnice kursowe</i>	<i>536 621,2</i>	<i>204 692,7</i>	<i>-331 928,5</i>	<i>-61,9</i>
<i>Ujemne różnice kursowe</i>	<i>110 330,4</i>	<i>775 926,1</i>	<i>665 595,7</i>	<i>603,3</i>
<i>Koszty niezrealizowane z wyceny kursowej</i>	<i>2 886 892,1</i>	<i>15 014 602,5</i>	<i>12 127 710,4</i>	<i>420,1</i>
<i>Przychody z tytułu zmniejszenia stanu rachunku rewaluacyjnego</i>	<i>3 866 461,8</i>	<i>331 008,4</i>	<i>-3 535 453,4</i>	<i>-91,4</i>
3. Wynik z tytułu opłat i prowizji	-10 914,9	-9 639,1	1 275,8	11,7
4. Przychody z tytułu akcji i udziałów	10 681,1	9 805,7	-875,4	-8,2
5. Pozostałe przychody	123 993,5	118 616,7	-5 376,8	-4,3
6. Koszty wynagrodzeń pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia	403 817,2	418 416,6	14 599,4	3,6
7. Koszty administracyjne	349 751,5	339 730,3	-10 021,2	-2,9
8. Koszty amortyzacji	158 635,9	164 642,0	6 006,1	3,8
9. Koszty emisji znaków pieniężnych	205 982,8	261 075,8	55 093,0	26,7
10. Pozostałe koszty	82 392,8	68 525,0	-13 867,8	-16,8

Jak wynika z przedstawionego zestawienia spadek wyniku NBP jest przede wszystkim rezultatem spadku o 15.941.704,3 tys. zł (3.360,6%) wyniku z operacji finansowych, wynikającego w szczególności ze wzrostu o 12.127.710,4 tys. zł kosztów niezrealizowanych z wyceny kursowej aktywów i zobowiązań w walutach obcych. Zmiany pozostałych pozycji rachunku wyników jedynie w niewielkim stopniu skompensowały negatywny wpływ wyniku z operacji finansowych – łącznie zwiększyły one wynik finansowy NBP o kwotę 905.746,1 tys. zł.

W kolejnych tabelach przedstawiono poszczególne pozycje rachunku zysków i strat.

Tabela 10

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2006	2007			2006	2007
	w tys. złotych			%		
1. Wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii	3 211 148,8	4 173 680,8	962 532,0	30,0		
1.1. Przychody	6 023 371,3	7 159 708,4	1 136 337,1	18,9	100,0	100,0
z papierów wartościowych	4 422 227,4	4 949 579,4	527 352,0	11,9	73,4	69,1
od środków NBP zgromadzonych na rachunkach bankowych	1 424 394,1	2 056 368,7	631 974,6	44,4	23,7	28,7
od kredytów i pożyczek	150 275,4	127 339,7	-22 935,7	-15,3	2,5	1,8
inne przychody	26 474,4	26 420,6	-53,8	-0,2	0,4	0,4
1.2. Koszty	2 812 222,5	2 986 027,6	173 805,1	6,2	100,0	100,0
od papierów wartościowych	1 566 690,9	1 380 577,6	-186 113,3	-11,9	55,7	46,2
od rachunków prowadzonych przez NBP	1 245 380,7	1 605 442,2	360 061,5	28,9	44,3	53,8
kredytów i pożyczek w walutach obcych	0,0	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0
inne koszty	150,9	7,1	-143,8	-95,3	0,0	0,0

Wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii ukształtował się w 2007 r. na poziomie 4.173.680,8 tys. zł i wzrósł w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego o 962.532,0 tys. zł (30,0%). Powyższa zmiana jest wypadkową jednoczesnego wzrostu przychodów o 1.136.337,1 tys. zł (18,9%) oraz kosztów o 173.805,1 tys. zł (6,2%).

Na zwiększenie przychodów złożyły się przede wszystkim:

- wzrost odsetek i dyskonta od papierów wartościowych – o 527.352,0 tys. zł (11,9%),
- wzrost odsetek od środków NBP zgromadzonych na rachunkach bankowych w walutach obcych o 631.974,6 tys. zł (44,4%).

Wzrost powyżej wymienionych pozycji wynikał przede wszystkim ze wzrostu oprocentowania rachunków bieżących, lokat terminowych i transakcji z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych w EUR, dyskontowych dłużnych papierów wartościowych oraz oprocentowanych dłużnych papierów wartościowych nominowanych w USD, a także ze zwiększenia poziomu rezerw walutowych i wzrostu zaangażowania w transakcje z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych w USD. Pozytywne oddziaływanie na wysokość wyniku finansowego NBP powyższych czynników zostało częściowo zredukowane średniorocznym umocnieniem się złotego wobec walut obcych.

Na zmianę kosztów z tytułu odsetek, dyskonta i premii złożył się przede wszystkim:

- wzrost odsetek od rachunków prowadzonych przez NBP o 360.061,5 tys. zł (28,9%). Dotyczył on głównie kosztów odsetek od rachunków lokat terminowych z udzielonym

przrzeczeniem odkupu papierów wartościowych (wzrost o 231.378,2 tys. zł, tj. 105,3%) oraz odsetek od środków rezerwy obowiązkowej banków (wzrost o 154.730,5 tys. zł, tj. 31,4%),

- spadek odsetek, dyskonta i premii od papierów wartościowych o 186.113,3 tys. zł (11,9%), spowodowany głównie niższymi o 198.822,1 tys. zł (49,9%) kosztami premii od zagranicznych papierów wartościowych.

Tabela 11

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2006	2007			2006	2007
	w tys. złotych				%	
2. Wynik z operacji finansowych	474 368,2	-15 467 336,1	-15 941 704,3	-3 360,6		
2.1. Przychody z operacji finansowych	665 603,2	471 878,6	-193 724,6	-29,1	100,0	100,0
Dodatnie różnice kursowe	536 621,2	204 692,7	-331 928,5	-61,9	80,6	43,4
Dodatnie różnice cenowe	128 981,4	267 185,9	138 204,5	107,2	19,4	56,6
Pozostałe przychody z operacji finansowych	0,6	0,0	-0,6	-100,0	0,0	0,0
2.2. Koszty operacji finansowych	522 416,3	1 167 209,0	644 792,7	123,4	100,0	100,0
Ujemne różnice kursowe	110 330,4	775 926,1	665 595,7	603,3	21,1	66,5
Ujemne różnice cenowe	412 085,9	391 282,9	-20 803,0	-5,0	78,9	33,5
2.3. Koszty niezrealizowane	3 537 981,9	15 103 024,3	11 565 042,4	326,9	100,0	100,0
Koszty niezrealizowane z wyceny kursowej	2 886 892,1	15 014 602,5	12 127 710,4	420,1	81,6	99,4
Koszty niezrealizowane z wyceny cenowej	651 089,8	88 421,8	-562 668,0	-86,4	18,4	0,6
2.4. Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na ryzyko i odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	3 869 163,2	331 018,6	-3 538 144,6	-91,4	100,0	100,0
Przychody ze zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	2 701,4	10,2	-2 691,2	-99,6	0,1	0,0
Przychody z tytułu zmniejszenia stanu rachunku rewaluacyjnego	3 866 461,8	331 008,4	-3 535 453,4	-91,4	99,9	100,0
2.5. Koszty z tytułu utworzenia rezerw na ryzyko i odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-

Na koniec 2007 r. odnotowano **ujemny wynik z operacji finansowych** na poziomie 15.467.336,1 tys. zł, który był niższy o 15.941.704,3 tys. zł (3.360,6%) w porównaniu z 2006 r. Spadek ten spowodowany był w głównej mierze:

- wzrostem o 12.127.710,4 tys. zł (420,1%) kosztów niezrealizowanych z wyceny kursowej, które osiągnęły w 2007 r. poziom 15.014.602,5 tys. zł,
- obniżeniem o 3.535.453,4 tys. zł (91,4%) przychodów z tytułu zmniejszenia stanu rachunku rewaluacyjnego, które wyniosły 331.008,4 tys. zł,
- wzrostem o 665.595,7 tys. zł (603,3%) zrealizowanych ujemnych różnic kursowych, które osiągnęły w 2007 r. poziom 775.926,1 tys. zł.

Negatywne oddziaływanie powyższych czynników zostało częściowo skompensowane przez spadek o 562.668,0 tys. zł kosztów niezrealizowanych z tytułu wyceny cenowej.

Tabela 12

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana	
	2006	2007		
	w tys. złotych		%	
3. Wynik z tytułu opłat i prowizji	-10 914,9	-9 639,1	1 275,8	11,7
3.1. Przychody z tytułu opłat i prowizji	15 687,3	17 705,1	2 017,8	12,9
3.2. Koszty z tytułu opłat i prowizji	26 602,2	27 344,2	742,0	2,8

Wynik z tytułu opłat i prowizji zamknął się w 2007 r. stratą w wysokości 9.639,1 tys. zł, niższą w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego o 1.275,8 tys. zł (11,7%). Zmiana ta spowodowana była w głównej mierze wzrostem przychodów z tego tytułu o 2.017,8 tys. zł (12,9%).

Tabela 13

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2006	2007			2006	2007
	w tys. złotych		%		%	
4. Przychody z tytułu akcji i udziałów	10 681,1	9 805,7	-875,4	-8,2	100,0	100,0
Przychody z tytułu posiadanych akcji	10 681,1	9 805,7	-875,4	-8,2	100,0	100,0

Przychody z tytułu akcji i udziałów (obejmujące wyłącznie przychody z akcji) zostały zrealizowane w 2007 r. na poziomie 9.805,7 tys. zł, niższym o 875,4 tys. zł (8,2%) w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Tabela 14

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2006	2007			2006	2007
	w tys. złotych		%		%	
5. Pozostałe przychody	123 993,5	118 616,7	-5 376,8	-4,3	100,0	100,0
Przychody ze zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	34,1	14,4	-19,7	-57,8	0,0	0,0
Przychody z rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	1 873,0	1 881,1	8,1	0,4	1,5	1,6
Pozostałe przychody operacyjne	121 655,4	106 514,2	-15 141,2	-12,4	98,1	89,8
Korekta pozostałych kosztów z lat ubiegłych	431,0	10 207,0	9 776,0	2 268,2	0,4	8,6

Pozostałe przychody ukształtowały się na poziomie 118.616,7 tys. zł i były niższe w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego o 5.376,8 tys. zł (4,3%). Na zmianę omawianej pozycji przychodów złożyły się przede wszystkim:

- niższe o 15.141,2 tys. zł (12,4%) pozostałe przychody operacyjne, a w szczególności przychody ze sprzedaży monet kolekcjonerskich oraz banknotu kolekcjonerskiego,

- wyższa o 9.776,0 tys. zł (2.268,2%) korekta pozostałych kosztów z lat ubiegłych.

Tabela 15

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2006	2007			2006	2007
	w tys. złotych			%		
6. Koszty wynagrodzeń pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia	403 817,2	418 416,6	14 599,4	3,6	100,0	100,0
Koszty wynagrodzeń	329 326,4	341 573,6	12 247,2	3,7	81,6	81,6
Koszty narzutów na wynagrodzenia	74 490,8	76 843,0	2 352,2	3,2	18,4	18,4
<i>z tego: koszty Pracowniczego Programu Emerytalnego</i>	<i>20 149,7</i>	<i>20 769,3</i>	<i>619,6</i>	<i>3,1</i>	<i>5,0</i>	<i>5,0</i>

Koszty wynagrodzeń pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia osiągnęły w 2007 r. poziom 418.416,6 tys. zł i były wyższe o 14.599,4 tys. zł (3,6%) w porównaniu do roku 2006. Zwiększenie to wynika z przyjętej polityki płacowo-kadrowej mającej na celu ograniczenie ryzyka kadrowego powstałego w niektórych obszarach działalności NBP.

Tabela 16

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2006	2007			2006	2007
	w tys. złotych			%		
7. Koszty administracyjne	349 751,5	339 730,3	-10 021,2	-2,9	100,0	100,0
Koszty zużycia materiałów i energii	26 883,6	26 982,0	98,4	0,4	7,7	7,9
Koszty świadczeń na rzecz pracowników i innych osób uprawnionych	14 037,5	11 861,0	-2 176,5	-15,5	4,0	3,5
Koszty podróży służbowych	8 744,6	8 426,7	-317,9	-3,6	2,5	2,5
Koszty usług obcych	198 790,7	178 003,5	-20 787,2	-10,5	56,9	52,4
Koszty podatków i opłat	77 276,8	93 298,8	16 022,0	20,7	22,1	27,5
<i>z tego: opłata na BFG</i>	<i>70 174,9</i>	<i>86 325,9</i>	<i>16 151,0</i>	<i>23,0</i>	<i>20,1</i>	<i>25,4</i>
Koszty odpisów na fundusze specjalne (zfs)	3 967,4	4 135,3	167,9	4,2	1,1	1,2
Pozostałe koszty administracyjne	20 050,9	17 023,0	-3 027,9	-15,1	5,7	5,0

Koszty administracyjne ukształtowały się na poziomie 339.730,3 tys. zł i spadły o 10.021,2 tys. zł (2,9%) w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Spadek ten spowodowany był głównie przez niższy poziom kosztów usług obcych związanych z informatyzacją NBP oraz kosztów działalności informacyjnej, promocyjnej i edukacyjnej prowadzonej przez NBP. Powyższe zmniejszenie zostało częściowo zredukowane przez wzrost, zaliczanej do podatków i opłat, kwoty obowiązkowej opłaty wnoszonej przez NBP na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Tabela 17

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2006	2007			2006	2007
	w tys. złotych				%	
8. Koszty amortyzacji	158 635,9	164 642,0	6 006,1	3,8	100,0	100,0
Koszty amortyzacji środków trwałych	98 530,0	112 064,0	13 534,0	13,7	62,1	68,1
Koszty amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych	60 105,9	52 578,0	-7 527,9	-12,5	37,9	31,9

Koszty amortyzacji osiągnęły w 2007 r. poziom 164.642,0 tys. zł i wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego o 6.006,1 tys. zł (3,8%). Na zmianę tę złożył się: wzrost kosztów amortyzacji środków trwałych w związku z przyjęciem do używania sprzętu informatycznego oraz spadek kosztów amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych w wyniku zmiany stawek amortyzacyjnych.

Tabela 18

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2006	2007			2006	2007
	w tys. złotych				%	
9. Koszty emisji znaków pieniężnych	205 982,8	261 075,8	55 093,0	26,7	100,0	100,0
Koszty emisji banknotów	133 818,4	133 786,8	-31,6	0,0	65,0	51,2
Koszty emisji monet	72 164,4	127 289,0	55 124,6	76,4	35,0	48,8

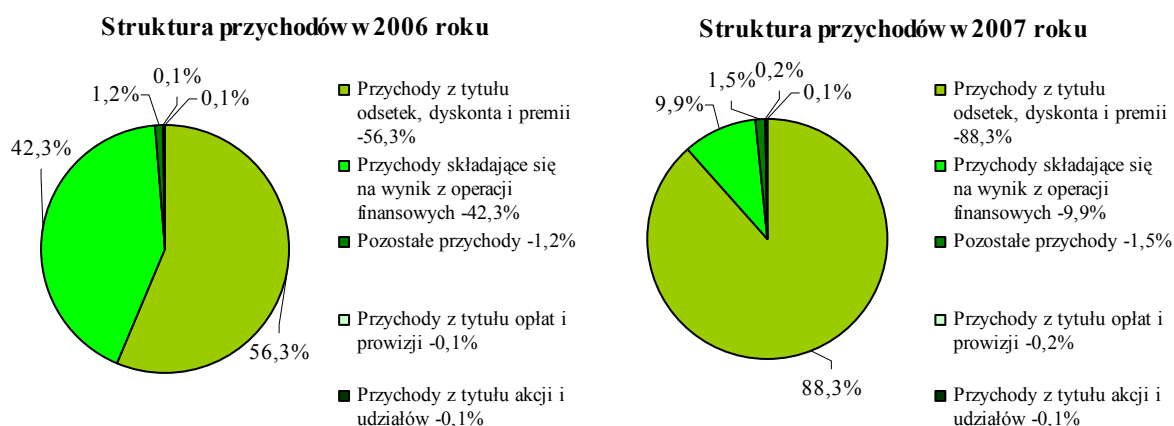
Koszty emisji znaków pieniężnych wyniosły 261.075,8 tys. zł na koniec 2007 r. i były wyższe o 55.093,0 tys. zł (26,7%) w porównaniu do 2006 r. Wzrost ten, zaobserwowany w kosztach emisji monet, spowodowany był między innymi przyrostem pieniądza gotówkowego.

Tabela 19

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2006	2007			2006	2007
	w tys. złotych				%	
10. Pozostałe koszty	82 392,8	68 525,0	-13 867,8	-16,8	100,0	100,0
Koszty odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	86,3	169,3	83,0	96,2	0,1	0,2
Koszty utworzenia rezerw na przyszłe zobowiązania	453,8	327,5	-126,3	-27,8	0,6	0,5
Pozostałe koszty operacyjne	81 851,0	67 964,2	-13 886,8	-17,0	99,3	99,2
Korekta pozostałych przychodów z lat ubiegłych	1,7	64,0	62,3	3 664,7	0,0	0,1

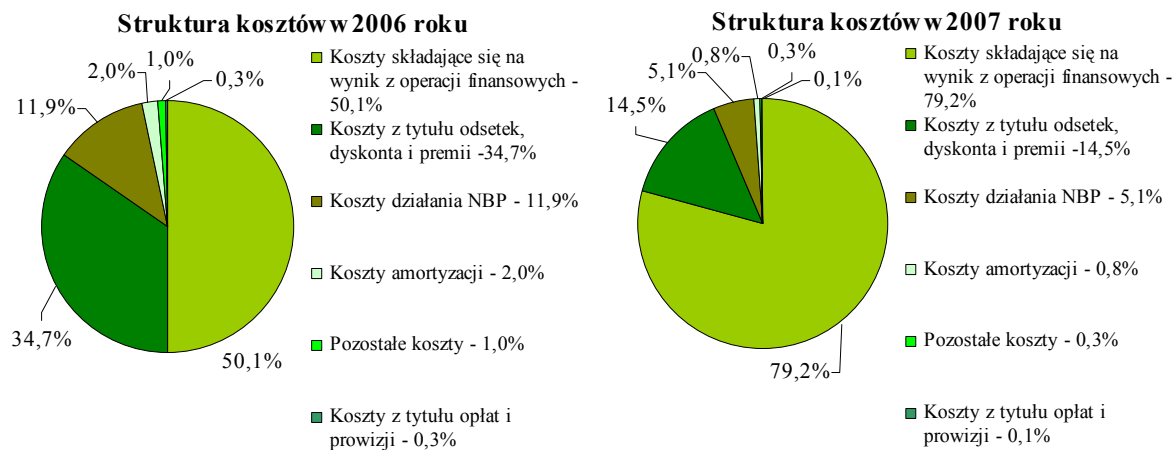
Pozostałe koszty na koniec 2007 r. wyniosły 68.525,0 tys. zł, czyli były o 13.867,8 tys. zł (16,8%) niższe w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Spadek ten spowodowany był głównie obniżką pozostałych kosztów operacyjnych, a w szczególności, zaliczanej w ciężar kosztów – w momencie sprzedaży – wartości nominalnej monet i banknotów kolekcjonerskich.

Zmiany struktury przychodów NBP w 2006 i 2007 r. prezentują poniższe diagramy:



W 2007 r. nastąpiło istotne przesunięcie w strukturze przychodów. Zwiększeniu o 32 p.p. uległ udział przychodów z tytułu odsetek, dyskonta i premii (wzrost z poziomu 56,3% w 2006 r. do 88,3% w 2007 r.). Zmiana ta dokonała się głównie kosztem udziału przychodów składających się na wynik z operacji finansowych, który zmniejszył się o 32,4 p.p. (z 42,3% w 2006 r. do 9,9% w 2007 r.).

Zmiany struktury kosztów NBP w 2006 i 2007 r. prezentują następujące diagramy:



W zakresie struktury kosztów nastąpił znaczny wzrost udziału kosztów składających się na wynik z operacji finansowych o 29,1 p.p. (z 50,1% w 2006 r. do 79,2% w 2007 r.). Zmianie tej towarzyszył spadek udziału kosztów z tytułu odsetek, dyskonta i premii o 20,2 p.p. (z 34,7% w 2006 r. do 14,5% w 2007 r.) oraz kosztów działania NBP o 6,8 p.p. (z 11,9% w 2006 r. do 5,1% w 2007 r.).

2.5. Zmiany w pozycjach pozabilansowych NBP

2.5.1. Pozycje pozabilansowe

Tabela 20

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006 - 31.12.2007	
	w tys. złotych			%
Pozycje pozabilansowe				
Należności i zobowiązania związane z operacjami bieżącymi wymiany walutowej				
1. Należności w walutach obcych związane z operacjami bieżącymi wymiany walutowej	6 159,7	1 024,3	-5 135,4	-83,4
2. Zobowiązania w walutach obcych związane z operacjami bieżącymi wymiany walutowej	131 513,7	0,0	-131 513,7	-100,0
3. Należności w walucie krajowej związane z operacjami bieżącymi wymiany walutowej	126 268,8	0,0	-126 268,8	-100,0
4. Zobowiązania w walucie krajowej związane z operacjami bieżącymi wymiany walutowej	914,8	1 024,3	109,5	12,0

Tabela 21

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006 - 31.12.2007	
	w tys. złotych			%
Pozycje pozabilansowe				
Zabezpieczenia otrzymane				
1. Zabezpieczenia finansowe	43 490,0	0,0	-43 490,0	-100,0
2. Zabezpieczenia gwarancyjne	19 514,9	15 437,7	-4 077,2	-20,9

Największe zmiany w pozycjach pozabilansowych dotyczyły należności i zobowiązań związanych z operacjami wymiany walutowej, zawartymi na datę waluty do 2 dni roboczych od daty ich zawarcia. Operacje te zawarte były głównie na rzecz sektora polskich instytucji rządowych i samorządowych; zostały rozliczone w pierwszych dniach stycznia 2008 r.

2.5.2. Pozostałe pozycje w ewidencji pozabilansowej

Tabela 22

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006 - 31.12.2007	
	w tys. złotych			%
Pozostałe pozycje w ewidencji pozabilansowej				
Ewidencja wartościowa				
1. Należności warunkowe	1 183 406,8	1 183 372,7	-34,1	0,0
2. Środki trwale obce przyjęte do użytkowania	2 225,0 *	3 476,4	1 251,4	56,2
3. Wartości dewizowe przyjęte do inkasa	1,4	0,7	-0,7	-50,0

* Dane porównywalne.

Główną pozycję stanowią „Należności warunkowe” dochodzone przez NBP, których stan uległ zmniejszeniu z 1.183.406,8 tys. zł na dzień 31 grudnia 2006 r. do poziomu 1.183.372,7 tys. zł na dzień 31 grudnia 2007 r. Pozycja ta obejmuje przede wszystkim należności dochodzone przez NBP z tytułu odsetek od Banku Handlowo-Kredytowego S.A. w Katowicach w likwidacji. Ich stan na dzień 31 grudnia 2007 r. nie uległ zmianie w porównaniu z końcem roku 2006 i wynosił 1.183.103,7 tys. zł.

Największa zmiana dotyczyła pozycji „Środki trwale obce przyjęte do użytkowania”, która na koniec 2007 r. wynosiła 3.476,4 tys. zł i w porównaniu z końcem roku 2006 wzrosła o 1.251,4 tys. zł. W pozycji tej ewidencjonuje się wartość środków trwałych dzierżawionych, środków trwałych otrzymanych w nieodpłatny zarząd i używanie oraz środków trwałych przyjętych do testowania.

Tabela 23

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006 - 31.12.2007	
	w tys. sztuk			%
Pozostałe pozycje w ewidencji pozabilansowej				
Ewidencja ilościowa				
1. Zbiory numizmatyczne	256,0	258,8	2,8	1,1
2. Depozyty rzeczowo - wartościowe	6,8	7,4	0,6	8,8

Do „**Zbiorów numizmatycznych**” zalicza się w szczególności polskie i zagraniczne znaki pieniężne, papiery wartościowe, medale, odznaki i bony, próby i wzory znaków pieniężnych, projekty graficzne znaków pieniężnych, medali i odznak, modele gipsowe znaków pieniężnych, medali i odznak, odlewy brązowe znaków pieniężnych, medali i odznak, kopie znaków pieniężnych, medali i odznak, dokumenty bankowe oraz przedmioty związane z obiegiem pieniądza i urządzenia służące do wytwarzania znaków pieniężnych. Zbiory te są wykorzystywane do porównywania jakości i metod bicia monet w różnych okresach czasu, doskonalenia techniki druku banknotów i projektów nowych znaków pieniężnych oraz popularyzowania wiedzy o znakach pieniężnych.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. ilość pozycji w zbiorach numizmatycznych uległa niewielkiemu zwiększeniu z poziomu 256,0 tys. na 31 grudnia 2006 r. do poziomu 258,8 tys.

„**Depozyty rzeczowo-wartościowe**” to wyrażone umownie, to jest w sztukach, depozyty obce (przyjęte na przechowanie przedmioty lub dokumenty) oraz depozyty własne. Na koniec roku 2007 zaewidencjonowanych było 7,4 tys. sztuk depozytów obcych, co w porównaniu z końcem roku 2006 oznacza wzrost o 0,6 tys. sztuk (8,8%) oraz 48 sztuk depozytów własnych.

Dyrektor Departamentu
Operacyjno-Rachunkowego

Zarząd
Narodowego Banku Polskiego

Warszawa, dnia